Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 1. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 2-го СІЧНЯ 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 2, 1957. Nh. 1 VOL. LXIV.

ВАЖЛИВІ ПОЛІТИЧНІ НАРАДИ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. — Після свого повороту з Оґести, Джорджія, до столиці в неділю 30 грудня ц. р. президент Айзенгавер почав підготовні праці і конференції до запляннованих вже давніше дводенних нарад з членами уряду і з конґресовими представниками обидвох партій — республіканської і демократичної. В понеділок 31 грудня відбулися наради президента з членами уряду і з провідниками республіканської партії. Темою нарад були здебільша справи внутрішнього характеру. В нарадах взяли участь всі члени уряду за вийнятком державного секретаря Джана Фостера Доллеса і секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона, і під час них обговорювано справу федеральної допомоги для шкіл, проблему збільшення іміґрації у зв'язку із справою мадярських втікачів, заходи у зв'язку з законом про громадянські права та інші. У вівторок в день Нового Року, почалися наради президента Айзенгавера і членів його уряду, в тому уже і державного секретаря Доллеса і секретаря оборони Вилсона, з провідниками республіканської і демократичної партії. Під час цих нарад обговорювано проблеми міжнародної політики, між ними конкретно пропозицію Президента, щоб Конґрес дав йому уповноваження висилати у випадку потреби на Середній Схід американські збройні сили для протидіяння збільшенню совєтських впливів. Крім згаданих вище внутрішніх справ президент Айзенгавер обговорював з провідниками республіканської партії проєкт свого послання, що він його має передати Конґресові дня 13 січня ц. р. До участи у вівтірковій нараді Президент запросив усіх голов і видатніших членів комісій і підкомісій Сенату і Палати Репрезентантів компетентних для справ закордонної політики, фінансів, тариф, іміґрації, виховання і здоров'я. Між запрошеними був і демократичний сенатор з Джорджії Волтер Ф. Джордж, голова сенатської комісії для закордонних зв'язків, який зрезиґнував із свого становища і якого президент Айзенгавер іменував своїм спеціяльним репрезентантом для справ НАТО.

Генерал Ґрунтер дістав нове відзначеня від Айзенгавера

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 28-го грудня відзначив генерала Алфреда М. Ґрунтера Третім Дубовим Листком до його Медалі за Визначну Службу. Цим відзначенням Президент виявив і свою особисту похвалу для генерала, який був його співробітником і приятелем. Генерал Ґрунтер відходить на емеритуру в дні 31-го грудня, відбувши 38 років військової служби, а впродовж останніх трьох років він був найвищим командантом союзних військ НАТО в Европі. Тепер він має бути головою Американського Червоного Хреста. Президент сказав, що бачив багато церемоній під час війни і миру, „але я ніколи не був присутній на такій церемонії, де б особа так заслуговувала на відзначення, як ви".

Домагаються допомоги і для інших втікачів

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" з 31-го грудня надрукував редакційну статтю, в якій стверджує, що активна і швидка допомога цієї країни мадярським втікачам пригадує світові, що існують ще в Німеччині й Австрії втікачі з другої світової війни, які живуть в дуже важких умовинах, бо не мали змоги виїхати до ЗДА або до інших держав. В статті стверджується, що коло 200,000 втікачів живуть в таборах для переміщених осіб вже більш як 10 років, а їхні, в таборах народжені діти, не знають дійсного вільного життя. Число тих втікачів збільшується новими особами, які приходять з-поза залізної заслони. Новий іміґраційний закон Мек Каррана — Волтера з 1952 р. не дозволяє цим втікачам приїхати до ЗДА, бо в ньому є великі квоти для Англії, Ірляндії та Німеччини, яких ніхто не використовує, бо нові втікачі є з країн східньої Европи. Невикористані також візи з закону про приїзд втікачів із 1953 року. Конґрес повинен зайнятися цією справою, щоб і ті втікачі, не тільки мадярські, могли почати нове життя в цій країні.

Знайшли простий спосіб продукції атомової енерґії

Монтерей, Каліфорнія. — В ляборaторії Берклі науковці припадково знайшли новий простий спосіб продукувати атомову енерґію. Ця нова метода не потребуватиме урану ані мільйонової температури, як це було в дотеперішній продукції. Науковці називають цей новий спосіб „кавалізованою нуклеарною реакцією", яку застосували в ляборaторії, і яка, покищо, „ немає ще практичного значення". Ця нова атомова реакція винекла під час „злиття" кількох водневих атомів. Цей новий спосіб продукції нуклеарної енерґії може мати велике значення в промислі, де можна буде використовувати атомову енерґую для мирних цілей.

В АМЕРИЦІ

● **Новий демократичний** посадник міста Картерет, Н. Дж, Едвард Дж. Долен, нарікає, що його республіканський посадник залишив йому тільки 20 поліцистів, а над ними аж 21 старшин і підстаршин — „більше ватажків як індіян".

● **Суддя Роберт А. Інч** в Брукліні, Н. Й., засудив до однорічної в'язниці 26-річного Сеймора Айдела, який не зареєструвався на військову службу тому, що вважає себе пацифістом. Його батько дістав був 20 років тюрми під час першої світової війни, але ту кару йому подарували, коли відслужив 20 місяців в війську.

● **З шпиталю Бетесда,** Мериленд, повідомляють, що сенатор Джозеф МекКарті можливо не буде присутній на відкритті нового Конґресу, бо від 15-го грудня переходить курс лікування ноги, пораненої під час останньої війни.

● **В деяких містах ЗДА** йде боротьба проти висвітлювання фільму „Бейбі Долл". Проти цього фільму виступив із проповідниці кардинал Спеллман в Ню Йорку, проти висвітлювання заявилися і три римокатолицькі єпископи стейту Коннектікат. Деякі власники кін не хочуть демонструвати того фільму, але його вже закупили до 1,118 місцевостей, бо заборона є для деяких людей . . . реклямою.

● **У Дітройті, Мишиґен,** поліція заарештувала п'ятьох людей, які під час Різдвяних свят пускали в рух фальшиві десятидолярівки. Поліція твердить, що ці підроблені банкноти були зроблені „дуже зле". Злочинцям вдалося пустити 3,000 долярів.

● **Комісар поліції в Ню Йорку** вислав понад 2,500 листів до духовних осіб, закликаючи їх до співпраці у роз'яснюванні небезпеки необережної їзди на шляхах під час наступного „вікенду" і в день Нового Року. Комісар заявляє, що його ціль — не збільшення числа покараних за неправильну їзду, а зменшення числа нещасливих випадків.

● **Елізабет Ван Васкирк** із Денвіл, Н. Дж., на саме Різдво відзначила 100-річчя свого народження. Вона прибула до ЗДА 15-річною дівчинкою. Її чоловік і два сини давно померли, і ще живе тільки її донька з онуком.

СЕКРЕТАР ПРАЦІ НА УКРАЇНСЬКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ ЦИТУЄ ЛИСТИ УКРАЇНСЬКИХ В'ЯЗНІВ ТА ВИСЛОВЛЮЄ ВПЕВНЕНІСТЬ У МИРНЕ ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ

Конґресмен Фіген заповідає акцію для усунення Совєтів з ОН; сенатор Джевітс говорить про моральну поразку Москви; мадярський повстанець потверджує українську допомогу; понад 3,000 учасників маніфестації в Ню Йорку схвалюють резолюції для допомоги поневоленим у боротьбі за волю.

Джеймс П. Мічел, секретар праці

Ню Йорк. — Секретар праці в уряді президента Айзенгавера, Джеймс П. Мічел, конґресмен Майкл Фіген, новообраний сенатор Джекоб К. Джевітс, редактор журналу „Ворлд Афферс" о. д-р Дж. Торменґ, член мадярського Революційного Комітету Арбат Газасси, голова Маніфестаційного Комітету і президент УКК Дмитро Галичин, голова УКК проф. Лев Добрянський, провідник маніфестації адв. Михайло Пізнак, довголітній в'язень совєтських концентраційних таборів проф. д-р Станіславський, голова українського Об'єднаного Комітету в Ню Йорку мґр. Роман Гуглевич та інші були промовцями на великому українському маніфестаційному зібранні, яке влаштував минулої неділі, 30-го грудня, в Ню Йорку Український Конґресовий Комітет Америки та завданням якого було дати відповідну моральну підтримку українському та іншим поневоленим народам у їхній боротьбі за волю, що тепер увійшла в нову і, можливо, рішальну стадію. У маніфестації, якою проводив адв. Михайло Пізнак, взяло участь понад 3.000 осіб, а в результаті того зібрання схвалено відповідні резолюції, що пропонують і домагаються відповідної американської акції, „на коротко перед оголошенням Москві війни", для допомоги поневоленим народам у їх боротьбі проти комуно-московської тиранії і залежности.

Починається маніфестація

Маніфестацію, яка відбулась у великій залі Менгетен Сентер у пополудневих годинах, започатковано відспіванням американського національного гимну, що його виконала п. Марія Боднар. Всч. о. Вол. Андрушків, український католицький парох Брукліну, провів молитву, а адв. Михайло Пізнак, провідник маніфестації, започаткував її короткою вступною промовою, нав'язуючи до нових повідомлень про збройну визвольну боротьбу в Україні та з'ясовуючи визвольні цілі маніфестації.

Міжнародне значення української визвольної боротьби

Цю тему заторкували, доповнюючи себе взаємно, два дальші промовці: президент УКК і голова маніфестаційного комітету п. Дмитро Галичин, що говорив по-українськи, і голова УКК проф. Лев Добрянський, промовляючи по-англійськи. П. Д. Галичин звернув зокрема увагу на те, що саме українська визвольна боротьба здержувала досі московську агресію на вільний світ і тим самим рятує світ від нової світової війни. Він теж підкреслював великі позитивні вартості українського націоналізму, рішальної сили у цій рішальній боротьбі за волю України та за мир у світі. Темою доповіді проф. Добрянського було відношення між Америкою і комуністичними республіками. Промовець зокрема звернув увагу на невикористану Америкою і вільним світом мадярську нагоду та, висловлюючи тезу, що мадярське повстання не можна вважати за закінчення національних революцій під совєтами, запропонував ряд конкретних заходів для західньої політики на такі і подібні випадки в майбутньому.

Секретар праці цитує листи українських невільників

Велику овацію влаштували зібрані головному промовцеві на маніфестації, секретареві праці в уряді президента Айзенгавера, Джеймсові П. Мічелові, якого окремо представляв проф. Л. Добрянський та який впродовж маніфестації, разом з іншими промовцями та членами комітету і деякими представниками, сидів на сцені. Секретар Мічел, звертаючись до приявних українською фразою „Дорогі пані і панове", насамперед висловив жаль, що не може промовляти „тією чарівною мовою, якою промовляв п. Галичин", бо хоч секретар Мічел тієї мови не розуміє, то він „цілком добре розумів її музику" У своїй промові секретар Мічел, очевидно, звернув окрему увагу на порівняння вільної праці і вільного робітництва в Америці та катаржної праці і рабовласництва в Совєтах. „Востанньому — говорив секретар Мічел — два дуже багатомовні документи промостили собі шлях до вільного світу, виявляючи найбільш промовисті відносини в таборах каторжної праці в Совєтах. Ці документи написані двома групами українських політичних в'язнів в совєтських таборах каторжної праці в Мордовії . . ." Характеризуючи дальше ці відомі документи та цитуючи з них більші уривки, секретар праці високо оцінював українську відпорність та українську боротьбу за волю, кінчаючи свої завваги впевненістю, що „вільний світ може навіть мирними засобами приспішити день, в якому поневоленим народам світу будуть привернені суверенні права і самоуправління", цитуючи в дальшому слова президента Айзенгавера, скеровані до всіх поневолених народів: „Я хочу вас запевнити, що американський нарід здає собі справу з тієї проби, яку ви терпите, долучується до вас у турботі за привернення індивідуальних вольностей і політичної свободи та поділяє вашу впевненість, що правда вкінці таки переможе і ви знову опинитесь між вільними націями світу".

Московський комунізм — найбільший колоніялізм

Як виразника найганебнішого колоніялізму в історії людства натаврував червону Москву новообраний сенатор ЗДА п. Джекоб Джевітс, дякуючи на вступі українській групі за допомогу у виборі його на сенатора в останніх виборах. У своїй кампанії він сильно підкреслював справу американської допомоги визвольним рухам поневолених народів, а його перемога у цих виборах є загальною підтримкою тієї концепції. Українські та інші борці за волю заохочують і нас, американців, та весь волелюбний світ до акції в тій справі, бо це є найкращий і єдиний шлях для запевнення миру світові.

„Геть Москву з Об'єднаних Націй!"

Одну з найбільш динамічних та замітних промов виголосив ентузіястичний звеличник волі та непохитний приятель тих, що за неї борються, конґресмен Майкел Фіген з Огайо. Він висловив кілька критичних думок про непідготованість і нерішучість, з якими наш уряд зустрів та віднісся до революційних подій на Мадярщині як і на тему американської визвольної політики, бо він переконаний, що навіть активна американська допомога в мадярському повстанні не була б викликала нової світової війни, якщо Москва до неї ще не готова, а як вона буде готова, то вона почне її без будь-якої навіть позірної причини. Проте, конґресмен Фіген не є прихильником війни, але він переконаний, що поневоленим народам можна дати відповідну допомогу та приспішити день їхнього визволення і без війни. Він у першу чергу рекомендує, щоб Америка запропонувала викинення Москви з Об'єднаних Націй, як постійного порушника чартеру тієї організації. У цій справі він пообіцяв внести відповідну резолюцію у найближчому Конґресі ЗД-Америки. Він теж пропонує цілий ряд інших господарських, культурних і політичних санкцій проти Москви, включно до повного зірвання всяких зв'язків з Кремлем.

Замаскований промовець

Загальну увагу зібраних притягнув Арбат Газасси, член мадярського Революційного Комітету та учасник мадярського повстання, який виступав з маскою на лиці та якого представив приявним п. Йосип Лисогір, заступник президента УКК і референт молоді в цій репрезентації. П. Газасси коротко з'ясував розвиток і перебіг мадярського повстання, підкреслюючи при цьому факт допомоги, яку виявили мадярам у їхній боротьбі за волю українські вояки совєтської армії.

Інші промовці, привіти

З промовами на цій великій маніфестації виступали ще: редактор журналу „Ворлд Афферс" о. д-р Дж. Торменґ, що передавав спеціяльне благословення Апостольської Столиці для тих, що борються за волю і для тих, що їм у цій боротьбі допомагають; проф. д-р Станіславський, що говорив про свої хвилюючі переживання впродовж останніх десяти років у совєтських концентраційних таборах та зокрема про свої зустрічі в цих таборах з українським католицьким митрополитом-мучеником Йосипом Сліпим; мґр. Роман Гуглевич, що палкими словами закликав до загальної моральної і матеріяльної підтримки УККомітету в його важливій і відповідальній акції допомоги українським визвольним змаганням, та інші. Довшого листа з ентузіястичною підтримкою українських аспірацій від сенатора Герберта Лімена, який сам був перешкоджений, щоб виступити особисто, прочитав адв. Степан Ярема.

Мистецька програма, резолюції, закінчення

Виступи поодиноких промовців урізноманітнив своїм виступом чоловічий хор „Думка", відспівавши три пісні під дириґентурою мґра Л. Крушельницького. Хорові акомпаніювали на фортепіяні п. Ганна Придаткевич і Роман Стецура. Поодинокі виступи пов'язував короткими і актуальними заввагами провідник маніфестації, адв. Михайло Пізнак, який на закінчення запропонував теж і відповідні резолюції та декларацію для підтримки українських визвольних змагань, що й були схвалені однодушно. Після відспівання українського національного гимну, маніфестацію закінчив молитвою український православний парох Ню Йорку, всч. о. протоєрей Л. Весоловський. На маніфестації були приявні представники білорусів, вірменів, мадярів, болгар, ідель-уральців та інших поневолених Москвою народів.

Перед і після маніфестації представники УКК в готелі „Ню Йоркер" мали зустріч та довго обмінювались думками з американськими промовцями, заторкуючи весь великий комплекс актуальних проблем.

На маніфестації були приявні представники пресових аґенцій і багатьох газет, а всю маніфестацію дбайливо реєструвала інформаційна служба Колумбійської радіосистеми. Поодинокі радіовисильні передавали довші і коротші вістки про цю маніфестацію і про неї згадали поодинокі часописи, між ними „Ню Йорк Таймс" у виданні з понеділка 31-го грудня.

Хрущов знову погрожує Заходові

Москва. — Всяка поміч від „імперіялістів" для антикомуністичних сил поза залізною заслоною стрінеться з „відповідною відсічю" — погрожує Хрущов в інтерв'ю, що його він дав комуно-чеському щоденникові „Руде Право" з Праги. Заява Хрущова стояла, очевидячки, у зв'язку з пресовими вістками про моральну допомогу, яку всі західні держави дають і надалі рішені давати рухам спротиву всередині Совєтського Союзу та сателітних держав. Очевидно, Хрущов говорив прикметним йому чванькуватим тоном. Комуністичний бльок — казав він — достаточно тепер сильний, щоб переможно протиставитися всякій аґресії. Проте він закликав до сторожкости „з уваги на інтриґи інперіялістичних аґресорів". Західню поведінку однаково у відношенні до Єгипту, як і до Мадярщини він поставив на одну дошку. Промовчавши становище ЗДА й Об'єднаних Націй, опозиційне до англо-французької акції проти Єгипту, та поминувши істоту резолюцій ОН в справі Мадярщини, Хрущов просто окреслив весь Захід, як „нацькувача до війни". Але, мовляв, „сили миру", які він бачить тільки в „народних демократіях" достаточно сильні. При цій нагоді Хрущов накинувся знову на т. зв. національний комунізм, що його, мовляв, „реакційні кола" висувають проти „соціялізму". „Кожне одностороннє розуміння національних питоменностей і ставлення їх на перше місце, як також так звані „окремі шляхи" в напрямку до соціялізму в тій чи іншій країні, шкодять соціялістичному будівництву однаково в даній країні, як в цілій сім'ї соціялістичних народів" — заявив Хрущов, натаврувавши таким чином знову „тітоїзм".

МАДЯРСЬКІ ВТІКАЧІ ІНФОРМУЮТЬ ПРО ЗБРОЙНУ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ В УКРАЇНІ

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПОДАЛА ДВІ ВІСТКИ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ В КИЄВІ ТА ПОВСТАНСЬКУ БОРОТЬБУ В КАРПАТАХ

Ню Йорк. — Дві американські газети, „Ню Йорк Таймс" і „Джорнел Америкен", подали дві різні вістки про поважні заворушення в Україні, зокрема в Києві, та про українські повстанські дії в Карпатах, якими мав би командувати бувший генерал совєтської армії. Обидві вістки, хоч передані іншими шляхами, походять з тих самих джерел, себто від мадярських втікачів.

„Ню Йорк Таймс" у виданні з неділі, 30-го грудня, подав таке повідомлення свого кореспондента з Відня: „Одне повідомлення з Будапешту потвердило відомості про невдоволення в Україні й інших частинах Совєтського Союзу. Вістку привіз до Будапешту мадярський студент, який вернувся з Москви. Він оповів, що йому й іншим подорожним, які їхали поїздом з Москви, казали вийти з поїзду перед Києвом і завезли їх автобусом довкола міста на західню його сторону. Там посадили їх до іншого поїзду, яким вони продовжували подорож. Вони звернули увагу, що шляхи, які вели до Києва, були сторожені танками. Вони чули поголоски, що залізнича станція в Києві пошкоджена під час недавніх заворушень, викликаних невдоволеними студентами. Від кількох тижнів мадярські втікачі повідомляли, що совєтські вояки казали їм про заворушення в Україні. Це не були історії про студентські демонстрації, а про битви між російськими військами та українськими повстанцями, а навіть між окремими совєтськими з'єднаннями. Совєтські партизани під командуванням одного колишнього генерала червоної армії буцімто нав'язали зв'язок з словацькими й мадярськими партизанами й оперували позаду совєтських ліній в Східній Словаччині".

Перед тим „Джорнел Америкен" у своєму виданні з п'ятниці 28 грудня, подав за лондонським „Дейлі Мейл-ом" таку інформацію аґенції ІНС (Міжнародної Інформаційної Служби): „Лондонський часопис „Дейлі Мейл" подав повідомлення про поважні антисовєтські заворушення в Києві і в інших містах України. В одному з повідомлень із Відня говориться про совєтську військову акцію проти демонстрантів у Києві, столиці України, внаслідок чого деякі частини міста „виглядають гірше, як збомбардовані дільниці Будапешту". Вістку таку подали мадярські інтеліґенти, що їх депортовано до Совєтського Союзу під час революції і потому повернено на Мадярщину і що їм пощастило згодом втекти до Австрії. Заворушення в Україні мали початися, згідно з повідомленням згаданого часопису, у зв'язку із студентськими протестами проти депортації 2,000 жидів із Києва. Студентські демонстранти мали вимагати, крім цього, свобідних зв'язків із Заходом і виступали проти совєтської реґляментації культурного життя".

Ком. Китай підтримав Москву проти Тіта

Гонк Конґ. — Комуністичний Китай офіційно заявив себе цілком по стороні Москви проти Тіта, при чому — всупереч загальному переконанню, що його особливо підтримували польські комуністи — комуно-китайський уряд визнав СССР за правзір для наслідування всіми іншими „народними демократіями", ба навіть виправдував „помилки" Сталіна. В офіційній радіопередачі з Пейпінґа комуно-китайський уряд рішуче підтримав різню, що її зробили московські комуністи на Мадярщині, всупереч попередній заяві проти „націоналізмів великих держав". Так само, всупереч попереднім заявам прихильности до поляків, що були інтерпретовані як доказ про-тітоївського становища китайських комуністів, теперішня офіційна комуно-китайська заява стверджує буквально: „Не можна уважати за зрівноважене й об'єктивне становище, що його зайняли товариш Тіто й інші керівні юґослав'янські товариші у відношенні до помилок Сталіна й споріднених питань, як на це вказують недавні їхні заяви". У Москві зустріли комуно-китайську заяву, очевидно, надзвичайно „тепло" і всю її негайно переклали. Текст комуно-китайської заяви на 14,000 слів — це офіційне звідомлення з надзвичайної сесії Політбюра комуно-китайської партії.

Десятки тисяч мадярів звільнені з праці

Будапешт. — Комуно-мадярський уряд Яноша Кадара заповів масове звільнювання промислових робітників і бюрових службовців з днем 1-го січня 1957 року. Конкретно говориться про кількадесять тисяч фабричних робітників і 32,000 бюрових. Більша частина звільнених не дістане відшкодування за безробіття, щоб таким чином примусити їх піти на фізичну працю до копалень вуґілля, або до сільського господарства. Уряд Кадара пояснює цей свій драстичний крок катастрофальним станом запасів вуґілля внаслідок повного припинення продукції вуґілля впродовж останніх двох місяців. Цілий ряд фабрик або вже закрились, або зроблять це в найближчому часі, якщо не дістануть потрібного вуґілля. Тим часом політична ситуація на Мадярщині все ще хаотична. Коло 250 членів Товариства Мадярських Письменників голосували за резолюцію, яка відкидає закиди уряду й московських комуністів, наче б це вони, мадярські письменники й взагалі інтелектуалісти затіяли останню революцію.

В СВІТІ

● **До комуністичного Китаю** прибули ще два американські журналісти, обидва кореспонденти відомого американського ілюстрованого журналу „Лук", Едмунд Стівенс і Філіп Голлінґтон. Першим був Вільям Ворті, кореспондент тижневика „Афро-Амерікен" з Балтімору. Обидва репрезентанти „Луку" прибули до Пейпінґу з Москви. Державний департамент був проти виїзду американських журналістів до червоного Китаю.

● **До Токіо** прибуло 1,025 колишніх японських воєннополонених, які 11 років провели в совєтських концтаборах на Сибіру. Між ними 16 колишніх генералів і 711 старшин. Большевики заявляють, що це — останні японці, що їх вони мали в полоні, проте японський уряд твердить, що СССР не вирахувався ще з 10,000 японських старшин і вояків, забраних без бою в полон наприкінці війни, і що на Сахаліні є ще 800 японців, яких большевики не пускають додому.

● **На місце японців,** що їх большевики відпустили з таборів примусової праці за останнім японсько-совєтським договором, мають прибути мадярські в'язні. Совєтський старшина сказав таке одному японському старшині, який виїздив з табору в Хабаровську до Японії. „Багато мадярів прийдуть на Сибір після вашого виїзду відсіль", — сказав японцеві большевик.

● **Клер Бут Лус,** американська амбасадорка в Римі, залишаючи те становище і виїжджаючи з Риму, в якому жила останні три роки, вкинула монету у славетний водограй Треві. За переказом, що в нього вірять всі італійці, людина, яка вкине до цього водограю монету, ще вернеться до Риму.

● **Сирійський уряд** заявив представникам іракської нафтової компанії, нафтопроводи якої йдуть через сирійську територію, що він дозволить направити пошкоджені нафтопроводи тільки тоді, коли Ізраїль відкличе всі свої війська з цілої території Синайського півострова і смуги Ґази. Іракський уряд обурений такою передумовою, бо він, мовляв, не має впливу на рішення ізраїльського уряду

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З НОВИМ РОКОМ НОВІ НАДІЇ

Починаємо новий, 1957-ий Божий Рік. І хоч перший чи другий день цього нового року не багато різниться від останнього чи передостаннього дня його попередника, все ж таки з тією зміною числа року зв'язується багато надій і висловлюється багато побажань. Є вони, ці надії і побажання, у кожного з нас персонально і є вони в нас, як спільноти.

Під знаком цих нових надій у новому році стоїть і весь світ. Ніколи бо в світі не було такої „тимчасовости", як тепер. Кожний з нас здає собі з цього справу, що така ситуація, як була вчора і ще є сьогодні, не може тривати не то вічно, але й передбачено довший час. Все, що на цю тему можна сказати, вже сказано в різних формах і при різних нагодах. Головна причина тимчасовости — це поділ світу і його народів на два протилежні, суперечні і ворожі табори, з волею та людяністю по одному боці, а тиранією і варварством по другому боці тієї світової барикади.

Саме з таким фактичним станом зв'язані і всі надії на його зміну. Стара правда, що світ не може „пережити" в такому поділі на вільних і невільних, що зміна мусить прийти, бо вона є історичною логікою і конечністю. Тим то наші надії і головні турботи зв'язані не так із самою зміною, як радше з часом, коли вона настане, і з тим, як вона заіснує. Це останнє є чи не найголовніше.

У цьому відношенні є дві головні концепції. Одна, яку чи не найбільш виразно висловив свого часу бувший президент Герберт Гувер, зводиться до переконання, що зміна, себто визволення поневолених, може наступити тільки в обставинах нового світового катаклізму, себто нової світової війни. Натомість друга концепція, яка є базою теперішньої офіціяльної американської політики, стоїть на становищі можливостей мирного, отже еволюційного визволення.

Очевидно, що всі ми воліли б цього другого, себто мирного визволення. Кожний бо з нас здає собі справу, що означала б нова світова війна в теперішній атомовій добі. Вся наша спільнота не прагне з новим роком нічого більше, як того, щоб над Києвом, Львовом, Ужгородом і Чернівцями нарешті замаяв синьо-жовтий український прапор, щоб український нарід нарешті став суверенним господарем своєї землі і паном своєї долі, але ніхто з нас не бажав би того, щоб це сталося на тій страшній руїні, яку може спричинити атомова війна, на мільйонах трупів, що впали б її жертвою.

Це є найбільшою проблемою нашої доби, найбільшими побоюваннями і найбільшою надією рівночасно. Останні події на Мадярщині цієї проблеми не розв'язали, бо рівночасно з надіями вони збільшили побоювання. Американська політика, як згадано, базується на надіях на „мирне визволення", себто на зміну теперішнього положення в світі без нової світової війни. Це є безсумніву загальне прагнення, але — чи це можливе і чи є направду якісь підстави вважати це за реальну можливість, а не тільки за надії та побожні побажання? З цим запитом не мусять бути зв'язані ілюзії про можливість якоїсь зміни чи еволюції до кращого самого большевицького режиму, який — у нашому переконанні — завжди залишиться такий самий тиранський і кровожадний. Питання про можливість „мирного визволення" поневолених зв'язане виключно із можливостями та силою самих поневолених повстати і розвалити комуно-московську імперію і скинути з себе її тиранію.

Саме так треба розуміти теперішню американську політику „мирного визволення" і її цілі. Практика останніх місяців минулого року могла б справді давати деякі надії в цьому напрямку. Америка і вільний світ не дали мадярським повстанцям безпосередньої допомоги в їх боротьбі проти московських танків, вважаючи, що це дало б притоку до нової світової війни. Все ж таки вони зробили багато саме по лінії мирної допомоги тому визвольному зривові, вони добились однодушного засуду Москви міжнародною опінією і всіляко виявили свої недвозначні симпатії і подали моральну допомогу тим, що борються за волю.

Минулий рік міг би вважатись до деякої міри за переломовий у цьому розвитку. Його кінцевим акордом було ще повідомлення, що президент Айзенгавер домагатиметься від Конґресу повновластей у справі використання американських збройних сил у виїмкових випадках. Це вказувало б на те, що Америка готова за мир боротись, і, якщо з цим пов'язати американську концепцію, що мир можливий тільки в обставинах волі і справедливости для всіх, то з цим ми можемо зв'язувати і наші новорічні надії на відрадніше майбутнє. Разом з цими надіями ми повинні винести й новорічну постанову докласти всіх зусиль для їх здійснення.

НОВИЙ ЕТАП ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ ЗДА

Існують дві причини для теперішньої перевірки шляхів закордонної політики ЗДА: формальна, що пов'язана з започаткуванням нової 4-річної каденції президентури Д. Д. Айзенгавера, і істотна, внаслідок поважних змін у міжнародній ситуації. Хоча през. Айзенгавер зараз після виборів заявив, що не буде змінювати складу свого уряду, проте таки вже прийшли і ще прийдуть різні поважні персональні зміни, і то якраз у ресорті закордонної політики держави.

Отож, відійшов Герберт Гувер мол., який був діючим заступником державного секретаря Джана Фостера Доллесса, коли той останній переходив операцію, якраз за дуже складної міжнародної ситуації. Гувер, як визначний фахівець нафтових справ, мав добре знання середньосхідних країн, на терені яких, чи в найближчому сусідстві яких знаходяться пребагаті нафтові поля. Проте, він, як інженер і економіст, волів віддатись своїй професії і тому просив звільнити його від дипломатично - політичних обов'язків. Його наступник Християн А. Гертер, каденція якого, як губернатора стейту Массачусетс, кінчається, має за собою деякий дипломатичний стаж, але його погляди на конкретні актуальні закордонно-політичні проблеми широкій публіці покищо невідомі.

Крім цього, за часописними звістками, мають прийти зміни на численних амбасадорських становищах. Прийшла вже зміна амбасадора в Лондоні, а говориться про нове обсадження станиць також у Парижі, Москві і Західній Німеччині, отож у найважливіших столицях Західньої і Східньої Европи. Вашингтон — і то менше Білий Дім, як радше Капітоль — буцімто не може забути, що він не мав докладних відомостей від своїх репрезентантів у Лондоні й Парижі про підготову до війни проти Єгипту, і що ті репрезентанти не зуміли перешкодити англо-французькій несподіванці. Чарлз Бовлен ніби має відійти на власне бажання, бо ні один західній амбасадор у Москві не хоче зазнавати тієї приємности довше, як два-три роки. Джеймс В. Конант буцімто відходить через свій пізній вік. Відійшла вже з рядів активних дипломатів Клер Бут Люс, що здобула собі на становищі амбасадорки ЗДА у Римі великий авторитет своїм хистом, активністю і енерґією, з якою вона закріплювала впливи ЗДА на Апенінському півострові, що його інтернаціональний комунізм уважав за найсильнішу свою фортецю на Заході. Водночас поважні персональні зміни приходять у Конґресі: відійшов на становище репрезентанта ЗДА в Раді НАТО голова сенатської комісії закордонних зв'язків, старенький сенатор Волтер Джордж, який льояльно співпрацював з Президентом і державним секретарем Доллесом, підтримуючи їх політику головно в ділянці допомоги закордонові, що викликала була найбільші труднощі збоку Сенату. Зате входить тепер до Сенату чільна індивідуальність з-поміж фахівців закордонно-політичних справ, зокрема, мабуть, найкращий знавець проблеми невтралітету, Джан Шерман Купер, довголітній амбасадор ЗДА в Індії.

На самій державній верхівці теж дещо змінилось у цій матерії. Безпосередня небезпека вибуху третьої світової війни, гострий конфлікт з Англією і Францією та недуга державного секретаря Доллеса майже автоматично казали самому Президентові займатися справами закордонної політики більше й основніше, ніж він робив це раніше. Те саме стосується віцепрезидента Ніксона. Вказують на це події, що знайшли голосний відгук за кордоном: цілоденні наради Айзенгавера з Неру в чотири очі на фармі в Геттисбурґу і подорож Ніксона до Австрії у зв'язку з проблемою мадярських втікачів. З Індії наспіла цікава вістка: цілоденне перебування Неру на президентській фармі викликало сенсацію не тільки в самій Індії, де уважно стежать за кожним кроком її прем'єра за кордоном, але й серед усіх інших „невтральних країн", бо це стало для них доказом, що Д. Д. Айзенгавер є не тільки репрезентаційною фіґурою, але й безпосередньо керує закордонною політикою Америки. Подорож Ніксона нав'язують також не так до мадярської історії, як радше до його подорожей по світі в минулих роках. Ніксон, мовляв, студіює всі найважливіші закордонно-політичні проблеми у їх першоджерелах, і ціллю його подорожі до Відня було не так устійнювання квоти для мадярських еміґрантів до ЗДА, як радше ознайомлення з проблемою сателітів та вістками про силу і слабість Совєтів у Середній Европі.

До істотних справ, що примушують зробити перевірку шляхів американської закордонної політики, належить цілий комплекс питань, зв'язаних безпосередньо чи посередньо з суезькою і середньосхідньою кризою та з повстанням на Мадярщині. Джеймс Рестон, якого вважають за одного з найкращих знавців політичних куліс Вашингтону, розкриває в „Ню Йорк Таймсі" дуже цікаву подробицю. І так, Гаролд Стассен, дорадник Президента у справах роззброєння, звернув увагу на ту точку в останньому листі Булґаніна до Президента, в якій Булґанін суґерує перевести відкликання, чи бодай зменшення, військових залог у Західній і Східній Німеччині. Стассен буцімто добачив у цій совєтській суґестії приховану думку, що Москва схильна була б погодитись на об'єднання Німеччини за ціну відкликання з її терену всіх чужих військ та розв'язання НАТО і Варшавського пакту, з чим в'язалося б підписання „загальноевропейського пакту неаґресії". Ця концепція буцімто знайшла відгук на останніх паризьких нарадах НАТО і, мабуть, викликала поважне зацікавлення деякими міжнародними колами, бо і Лондон і Бонн офіційно відкинули її, як несприйнятливу. Водночас у західній пресі появилась — мабуть теж за інспірацією деяких урядових кол — ще інша концепція: що відкликання всіх закордонних військ з Західньої Німеччини і навіть розв'язання НАТО не було б неможливе, якби Москва відкликала свої війська не тільки зі Східньої Німеччини, але й з усіх сателітних країн (отже, так би мовити, зреклася сателітних країн, які, очевидно, протягом ночі скинули б комуністичний режим) і якби Москва таким чином „відійшла" поза кордони СССР, визначені Ялтинським договором.

Байдуже, чи це концепції реальні, чи утопійні. Важливий тут самий факт їх постання, який є доказом зміненої міжнародної атмосфери. Наведені европейські проблеми вказують також на те, що нинішня складна міжнародна ситуація не обмежується тільки середньо-східньою бочкою пороху. Ясно, що коли роля Америки зросла в Европі і на Середньому Сході автоматично з занепадом ролі Англії і Франції внаслідок їх останньої невдачі, то це вимагає нового плянування і посиленого керівництва.

Цитований Джеймс Рестон твердить, що Дж. Ф. Доллес збереже надалі свою ролю першого, головного і найвпливовішого дорадника Президента в закордонно-політичних справах. Проте, він не є одиноким дорадником, і мабуть найбільшу ролю у формулюванні дальшої закордонної політики ЗДА матиме Державна Рада Безпеки, якій проводить Президент і до голосу якої Президент завжди пильно прислухається.

СФІНКС ЧИ БАНКРУТ

Політика маршала Тіта, що очолює комуністичний режим в Юґославії, його хитання між Сходом і Заходом, що виявляються то в помпуванні долярів від Заходу, зокрема від З'єдинених Держав Америки, то в запобіганні ласки і пшениці Москви, здається пересічному західньому громадянинові досить таємничою і загадковою. Тіто уявляється йому, як спритний політичний грач, що по-мистецьки лявірує між супротивними політичними силами, вміючи завжди здобути з цього лявірування конкретну користь для Юґославії.

Трактуючи так Тіта, мало хто на Заході ставить собі питання, чи і наскільки політика Тіта на протязі останніх років, починаючи від його розриву з Сталіним аж до минулорічних відвідин Хрущова і Булґаніна в Юґославії, як і сьогоднішня його гра на два боки, вплинула на господарську стабілізацію самої Юґославії і на покращання добробуту юґославського населення. Мало хто, навіть із політиків, пробує устійнити, як живуть сьогодні робітники і селяни в Юґославії, на підтримку якої довгими роками йдуть десятки мільйонів американських долярів, сотки тисяч тонн пшениці й інших харчів із ЗДА, а останнім часом великі транспорти збіжжя з СССР.

Проблемі внутрішньої ситуації в Юґославії, справі добробуту юґославського населення — робітників і селян, що їх намагається репрезентувати й очолювати Тіто, присвятив свої статті в американській пресі хорватський еміґрант Ілля Йукіч, колишній закордонно-політичний редактор часопису „Грватскі Дневнік" і секретар д-ра Володимира Мачека, провідника хорватської аграрної партії і підсекретаря в міністерстві закордонних справ Юґославії в рр. 1940-43. Йукіч перебув востаннє кілька місяців в Европі, збираючи в сумежних до Юґославії країнах матеріял про внутрішню ситуацію під режимом Тіта.

Незадоволення з комуністичного режиму в Юґославії загальне — стверджує Йукіч. Опозиційні настрої особливо сильні серед робітників, селян і молоді. Багато громадян, не маючи нічого більше, крім свого життя, прагнуть, як єдиного рятунку з безвиглядної ситуації, якоїсь війни чи катастрофи. Багато людей воліло б голодувати і щоб Юґославія була позбавлена американської допомоги, яка єдина втримує режим Тіта при владі. Найзагрозливішим явищем серед селянства вважає Йукіч занік будь-якого інтересу до ціненої так колись і любленої юґославським селянином землі. Юґославські селяни раді віддати комуністам і землю і все господарство на ній, аби залишили вони їх в спокою із своїми реформами та сільсько-господарськими плянами. Настрої серед селян межують іноколи з розпачем. Спричинені вони довгими роками експериментів з примусовою колективізацією й обов'язковими здачами сільсько-господарських продуктів державі, що зруйнували селянство і призвели до відкритої збройної революти селян в Хорватії взимку 1951-1952 рр. В 1953 році Тіто був примушений припинити обов'язкову колективізацію, заявляючи, що вона ... загрожує обороні країни. Водночас із цим встановлено, що кожен селянин може посідати щонайбільше 17 акрів землі, але всі найкращі землі від селян відібрано і створено з них державні господарства. Фатальне господарювання в цих „держгоспах" довело до того, що сільсько-господарська продукція непомірно зменшилася. Разом з цим селяни, втративши в роки колективізації свій живий господарський інвентар (були випадки, що на вісім сіл залишалася одна пара коней) і своє знаряддя, не мали змоги управляти навіть і тих 17 акрів, що їм приділено.

Скасувавши обов'язкові здачі, комуністичний режим встановив цілу масу податків, стягання яких відбувається так же безоглядно, як колись переводилося хлібоздачі та м'ясоздачі. Податки мусить платити селянин від усього, що тільки має, від пса, від кожного дерева тощо. Трапляються випадки збройного спротиву селян, які сокирами проганяють податкових екзекуторів. Для ілюстрації нестерпних умовин, в яких приходиться жити селянам у Юґославії, Йукіч наводить заяву одного американця, хорватського походження, який, відвідавши цього року своїх братів у Заґребі і побувши там кілька місяців, від'їхав до ЗДА цілком вилікуваний від своїх комунофільських симпатій. Він заявив, що більш людяно було б убивати людей, ніж дозволити їм жити в таких злиднях і під таким тиском податків та переслідувань, як вони живуть у Юґославії, справжньому пеклі. Юґославські селяни говорять відкрито, що як прийде день відплати, тоді сотки сокир з'являться в одних дверях (дверях дому місцевого лідера комуністів).

Не краща ситуація серед робітників. Вони гірко нарікають на експлуатацію їхньої фізичної сили та надзвичайно низькі платні. Сам Тіто признав, що платні зросли в 12 разів у порівнянні до передвоєнного часу, і в той же час кошти прожитку зросли у 18 разів. Робітники зустрічаються на кожному кроці з продажністю; хабарництвом та несправедливістю і водночас бачать розкішне життя комуністичних провідників. Вони не хочуть нічого знати про комуністичну партію і погорджують опортуністами, які приєдналися до неї. Тримаються здалеку від партії і студентська молодь та офіцери. Справі „відчуження" молоді від партії було присвячене окреме засідання ЦК комуністичної партії Юґославії в днях 13 і 14 березня м. р., на якому стверджено масову втечу молоді закордон і обвинувачувано вчителів в нездатності виховувати молодь ідеологічно...

В Юґославії нараховують сьогодні 300.000 безробітних в самій тільки індустрії. Фабрики і державні господарства дефіцитні. Водночас із цим квітне в Юґославії корупція, використовування влади для приватних і особистих цілей, а партійні бонзи і вищі державні урядовці живуть люксусово, а то й розтратно. Все це впливає на зріст загального незадоволення.

Два роки тому Тіто врятував Юґославію від банкрутства і свій режим від упадку тільки з допомогою американських дотацій і совєтської позички в сумі 30 мільйонів долярів. Тількищо минулого року він домігся 200.000 тонн пшениці від Совєтського Союзу і 300.000 тонн пшениці та інших харчів від ЗДА. Тримає Тіта та його комуністичний режим при владі тільки американська і совєтська допомога. Не стало б її, то комунізм опинився б у Юґославії в обличчі селянських сокир і робітничих молотів. Розуміючи це, Тіто — як справжній банкрут, бере гроші і допомогу, в кого тільки може, і позичає, де тільки може. У висліді своєю політикою рятує розкішне життя комуністичних бюрократів і існування свого режиму. А злидні робітників і селян залишаються такими, як і були.

Юрій Таркович

НОВОРІЧНІ НАСТРОЇ В НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Німці надзвичайно вдоволені і до деякої міри навіть горді з того приводу, що Західня Німеччина, фактично одна з усіх країн Европи, щасливо вийшла із т. зв. Суезької кризи. Мова про економічне життя. У всіх без вийнятку західньоевропейських країнах зайшли останніми тижнями поважні труднощі. Всюди введено в більшій або меншій мірі раціонування бензини, і, у зв'язку з цим, настав навіть деякий застій в продукції автомашин. У більшості країн бракує нафти для огрівання помешкань. В Парижі навіть дипломатичні представники ЗДА сидять у неогріваних кімнатах. В інших країнах бракує навіть вугілля та дров, бо через брак нафти численні підприємства переключилися на вугілля і частинно дрова.

Все це, бодай в загальному, оминуло Німеччину. Правда, бензина трохи подорожчала, але її можна всюди купити в довільній кількості. Покищо не бракує ані вугілля, ані дров, ані сирої нафти для огрівання помешкань чи для промисловости. І немає небезпеки, що можуть настати якісь затруднення в індустрії. Навпаки, в 1956 році німецька автоіндустрія випустила 1,000.000 різного типу особових і вантажних авт — найбільше їх число в історії не лише Німеччини, а й цілої Европи. Щодо експорту авт, то в 1956 році Західня Німеччина уперше в історії вийшла на перше місце в Европі, відсунувши Англію за друге місце.

Суезька паніка

На початку листопада, коли почали сипатись бомби на Порт Саїд, а московські танки почали масакру в Будапешті, в Західній Німеччині декілька днів тривала справжня паніка. Обережні і господарні німкені кинулися до крамниць, закуповуючи харчі. Поодинокі особи купували центнерами масло, муку, каву, консерви, риж. В столиці Баварії у деяких крамницях нагло забракло цих продуктів. Але тільки на два-три дні. Панічним покупцям власники крамниць спокійно заявляли: „Сьогодні не можемо продати вам аж цілий центнер кави, але можемо дати 510 кілограмів. Прийдіть завтра, зможете купити навіть тонну". І справді, за декілька днів крамниці знову були повні і паніка, як раптом почалася, так само раптом припинилась. В Бонні обраховують, що за кілька „суезьких днів" викуплено харчів, кави, мила тощо на понад 500 мільйонів марок більше, як в нормальному часі. Це не захитало німецької економіки ані трохи, бо виявилося, що Західня Німеччина має такі великі запаси всяких товарів, що може легко пережити й декілька криз.

Добробут зростає

Німецький статистичний уряд опублікував недавно цікаві статистичні дані. Порів-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ХАЙ РОСТУТЬ ЗДОРОВІ!

Зайдімо тихенько
до цієї хати,
Тільки-що поснули
У садку малята.
Вавились, гуляли,
потомили ніжки,
Запросились самі
по обіді в ліжко.
Тихше... Ненароком
не збудіть нікого,
Глянем на малечу
тільки від порога.
У саду розквітла
яблуня крислата,
Пелюстки зронила
на вікно кімнати,
Під стілець сховався
черевичок білий,
Чийсь крилатий бантик
тихо сів на килим.
Сон прийшов нечутно...
На м'якій подушці
Розметав, поплутав
кучерики русі.
Ніжною рукою
приголубив личка,
Маком полум'яним
зарум'янив щічки.
Що він їм шепоче!
Що малятам сниться!
Зайчик капдавухий,
котик чи синиця!
Що б не снилось дітям
в цій ясній оселі,
Їхні сни — хороші,
Їхні сни — веселі.
Що б не снилось дітям
— поле, чи діброва,
Їхні сни — щасливі...
Хай ростуть здорові!

ЛАРИСА ВОЛОШИНА

ДЕЯКІ З ПОДІЙ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЗДА Й У СВІТІ В 1956 РОЦІ

СІЧЕНЬ

8 — Мистецька вистава в ЛМ-Клюбі в Ню Йорку — Л. Морозової і Сергія Литвиненка.

13 — Яків Макогін, кол. спонзор Інформаційних Бюр в Лондоні й Женеві, помер в Бостоні у 76 р. життя.

14 — „Товариство нідерляндських приятелів України" заснувалось в Ейндгофен в Голляндії.

22 — В усіх скупченнях українців у вільному світі — святкування роковин Самостійности і Суверенности. „День української незалежности" проголошений губернаторами стейтів Ню Йорку, Ню Джерзі, Коннектикату, Пенсилвенії і Массачусетс, зокрема в м. Ню Йорку й ін. В американському Конґресі — молитви в обох палатах. Голосні відгуки в американській пресі.

23 — У Києві кінець 19-го з'їзду компартії України з кольонопоклонними резолюціями у відношенні до Москви і режиму.

26 — В Ню Гейвені, Конн., група українців пікетувала перед Єйльським університетом проти делеґації совєтських учених.

— Прем'єра в Українському Інституті в Ню Йорку фільму „Гуцулка Ксеня", продукції „Орбіт-у" В. Гультая з Торонта.

28-29 — 4-ий з'їзд ДОБРУС-у у Ню Йорку. Видано 2-ий том англомовної „Білої книги чорних діл Кремля". Новий голова: Петро Павлович.

— 204-ий Відділ УНСоюзу в Ню Йорку, що нараховує 1,283 члени, відсвяткував своє 30-річчя.

30 — Українська демонстрація проти совєтських лікарів-туристів в Питсбурґу, Па.

ЛЮТИЙ

1 — Найвищий Іміґраційний Суд у Вашингтоні звільнив кол. члена І УДивізії Мир. Прончака у прецеденсійному процесі, що тривав від 1950 р., за промовчання членства в І УДивізії при виїзді до ЗДА. Оборонець: адв. М. Пізнак з Ню Йорку.

2 — „Товариство португальських приятелів України" оснувалось в Лісбоні.

5 — Генерал Борис Палій-Неїло помер в Дітройті в 78 р. життя.

10 — Участь 9-ох представників Українського Конгресового Комітету у річному зібранні Американської Асоціяції для закордонних справ в готелі Астор в Ню Йорку.

11 — 4-ий Делеґатський з'їзд Об'єднання б. вояків-українців відбувся у Филаделфії. Голова: д-р Вол. Галан.

16 — Ол. Кириченко, І секретар компартії України, виступив на 20-му з'їзді компартії СССР в Москві з лайкою проти проф. Кларенса Маннінґа за авторство книжок, виданих УНСоюзом.

26 — Об'єднання українських жіночих організацій в Ню Йорку влаштувало маніфестаційне зібрання-академію у честь 500 замучених жінок в таборі в Караґанді.

БЕРЕЗЕНЬ

5 — Микола Цеглинський, діяч лівого напрямку, кол. редактор „Оборони України" і „Народної Волі", помер в Ню Йорку у 73-му р. життя.

9 — Володимир Городецький, професор Українського Технічного Інституту, помер в Ню Йорку в 70 році життя.

10-11 — Концерти-академії по всіх осередках скупчення українців у вільному світі з нагоди 142-х роковин народин і 95-х смерти Т. Шевченка. Спільна Академія УВАН і НТШ у Ню Йорку.

10 — Річна конференція Ради Директорів і Політичної Ради УКК в Ню Йорку.

11 — Наради Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в Джерзі Сіті.

16 — Гаррі Шворц, референт совєтських справ в „НЙТаймсі", говорив перед українською публікою про свої враження з подорожі по Україні.

17 — Рада Директорів ЗУАДКомітету, відбула наради у Филаделфії над актуальними харитативними справами.

23 — Відділ Пен - Клюбу, на Еміґрації заснувався в Ню Йорку з участю українців.

24 — д-р Василь Бачинський, адвокат, чл. президії УНРади, кореспондент „Свободи" („Нестор"), помер в Інґольштадті в Зах. Німеччині в 64-му р. життя.

28 — Канадійсько - українська експедиція довкола світу в складі трьох осіб виїхала до Европи.

29 — Олена Кисілевська, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), кол. сенаторка, померла в Оттаві у 87 р. життя.

30 — „Муза у в'язниці", англомовний збір віршів погиблих в УССР поетів, у перекладі Яра Славутича, вийшов у В-ві „Свободи".

— Галина Мазепа дістала в Каракасі, Венесуеля, І-шу державну премію за найкращий твір на мистецькій виставці.

— Павло Зайцев: „Тарас Шевченко", монографія, появилась у Мюнхені, у виданні НТШ.

КВІТЕНЬ

1 — Юрій Луцький: „Літературна політика в Сов. Україні", англомовна книжка появилась у виданні Колумбійського університету в Ню Йорку.

7 — Д-р Клявдіюш Грабик, польський редактор, виступив в Ню Йорку, заходами Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, з доповіддю про польсько - українські взаємини з проєктом оснування П.-українського Т-ва.

8 — Загальні Збори Об'єднання мистців - українців в Америці, в Ню Йорку; голова: Святослав Гординський.

15 — Дмитро Пухальський, еміґрант на Гавайських островах з 1897 р., помер у Сан Франціско у 82 р. життя.

24 — Ювілей 50-річної громадської діяльности д-ра Семена Демидчука в Ню Йорку; поява книжки про С. Демидчука у в-ві „Карпатська Зоря".

26 — Анонімовий жертводавець склав на руки голови УНСоюзу, Д. Галичина, 500 дол. на українські народні цілі.

28 — Створено в Ню Йорку „Конференцію американців центрального і східньо - европейського походження" з участю УКК, як 10-го члена-основника.

28-29 — „Звіт про Совєтський Союз в 1956 році" — американська наукова конференція в Ню Йорку з участю українців.

— 7-ий Загальний З'їзд Об'єднання українців в Америці „Самопоміч"; голова — Ю. Ревай.

ТРАВЕНЬ

1 — Д-р Іван Німчук, український журналіст і громадський діяч, помер в Едмонтоні в Канаді в 64 році життя.

3 — Демонстрація українців і інших громадян східньо-европейського походження на летовищі в Ню Йорку проти московсько-православних духовників з СССР.

5 — Борис Крупницький, чільний сучасний український історик, помер у Мюнхені в 62 році життя.

6 — Участь голови УНСоюзу Д. Галичина, адв. М. Пізнака й інших українських діячів у конференції Дорадчого Комітету національностей при Крайовому Республіканському Комітеті у Вашингтоні.

12-13 — НТШ уладило Наукову конференцію в честь Івана Франка в Колумбійському університеті в Ню Йорку.

18 — 18-ий з'їзд Українського Національного Об'єднання (УНО) в Торонті, Канада. Головою вибраний Василь Гультай.

20 — Український Театр в Америці виставив в Ню Йорку прем'єру „Мойсея" І. Франка у постанові Й. Гірняка і О. Добровольської, з музикою М. Фоменка.

21-24 — Річні наради Головного Уряду УНСоюзу на „Союзівці"; м. ін. признано 14.000 дол. на різні українські наукові і громадські цілі.

23 — „Ліґа Української Молоді" в стейті Ню Джерзі уладила імпрезу під відкритим небом „Ніч під зорями" з участю 3.500 осіб, між ними чільні амер. діячі.

25 — „Визвольна маніфестація" протисовєтського характеру, відбулась в Ню Йорку, в Тавн Голлі, з участю українців, як ко-спонзорів. Між промовцями — сен. В. Новленд; співав хор „Думка".

25-27 — Українська Православна Ліґа відбула у Вилмінґтоні, Дел., 9-ту конвенцію. Головою став Данило Пиш з Карнеґі, Па.

26 — У справі створення „Американської Конференції для неросійських народів з СССР" відбулась з ініціятиви УКК нарада в Ню Йорку

27 — По всіх більших скупченнях українців в ЗДА і в широкому світі відбулись Академії з приводу 30-их роковин смерти С. Петлюри. Де-не-де сполучено із Святом Героїв. Появилась книжка „Симон Петлюра", статті, листи, документи, вид. окремого Комітету при співпраці УВАН.

28 — Оприлюднено умову, підписану 24 жовтня 1955 у Тайпеї, Формоза, між Антибольшевицьким Бльоком Народів (АБН), що його очолює Я. Стецько, та Антикомуністичною Ліґою Народів Азії.

29 — Василь Панейко, кол. міністер зак. справ ЗУНР, чільний український діяч, редактор, помер у Каракасі, Венесуеля, в 73 р. життя.

— „Історія Русів" у перекладі В. Давиденка, появилась в Ню Йорку, у В-ві ООЧСУ.

ЧЕРВЕНЬ

1 — Звернення архиєп. Мстислава, Укр. Прав. Церква в Америці, проти відвідин совєтських православних духовників у ЗДА.

4 — Демонстрація українців в Ню Гейвен, Конн., проти відвідин у ЗДА православних духовників із СССР.

6 — Мирослав Радиш, чільний український артист-маляр, помер в Ню Йорку в 46 році життя.

Орест Колтунок

АКЦІЇ ЯК ЗАСІБ ІНВЕСТИЦІЙ

Українська спільнота, що живе в ЗДА, повинна не лише вивчати та досліджувати побудову і тенденції економічного життя в цій країні, але й включитися в це життя, користаючи з усіх добродійств високорозвиненої економічної системи. Завданням цієї статті є розглянути одну ділянку інвестиційних можливостей, ділянку дуже важливу й широку, а саме — інвестиції при помочі закупу акцій (шерів).

Справа акцій, як середника інвестицій, є актуальною, зокрема, в зв'язку з ступневим знецінюванням грошей в зв'язку з запевнюванням, що акції є найпевнішим середником охорони капіталу проти інвестиції. Це останнє твердження вимагає певного уточнення і тому над ним задержуємося довше. Є фактом, що купівельна вартість доляра ступнево зменшується, і це докладно з'ясовує табеля змін купівельної вартости доляра, яку разом з численними поясненнями виготовляє щомісяця Бюро Статистики Праці при Департаменті Праці. Ця табеля, приймаючи купівельну вартість доляра в роках 1947-49 за $100, подає, що в 1913 купівельна вартість була $2,36, а в 1956 р. — лише 87 ц. Себто на протязі 43 років вона впала до 37% своєї вартости з 1913 року. Іншими словами, доляр втратив від 1913 року 63% своєї купівельної вартости, що пересічно дає коло 1½% втрати річно. Очевидно, що ця пересічна втрата не була в кожному році однакова, бо напр. в роках від 1939 до 1945, себто в часі останньої війни, купівельна вартість доляра зменшувалася пересічно майже на 4% річно, але за те від січня 1952 до червня 1956 зменшилася ледве з 88 до 87 ц. Все ж таки період в 43 роки від 1913 до 1956, що охоплює обидві світові війни і час депресії, є досить великий, щоб на його підставі прийняти пересічну зменшування купівельної вартости доляра. Але, як бачимо, це пересічне зменшування купівельної вартисти грошей в висоті 1½% річно не було аж таке велике, щоб давало право твердити, що лише при помочі закупу акцій можна було зберегти вартість капіталу. Вистачало вкласти гроші до банку на ощадностеве конто, опроцентоване в висоті 2% (беручи під увагу, що коло 1/4 прибутку з проценту треба для родини з середним заробітком віддати на прибутковий податок та на стейтовий податок), або вистачало закупити бонди, опроцентовані на 2%, щоб, побільшуючи капітал прибутком з проценту, зберегти вартість первісного капіталу за весь час від 1913 р. досьогодні.

Так само вимагає певного уточнення твердження, що акції зберігають вложений в них капітал від знецінення внаслідок інфляції. Ця суґерована прикмета акцій могла б мати своє велике значення, зокрема тоді, коли б ступінь інфляції збільшився до тієї міри, що інші інвестиції не були б в стані своїм прибутком - процентом скомпенсувати знецінювання грошей. Тим часом практика минулого не може у всіх випадках цього потвердити. Доброю наукою була інфляція в Европі у висліді першої світової війни, яка показала в практиці свій вплив на ціни акцій в різних державах. В Німеччині, яка зазнала катастрофальної і неконтрольованої інфляції, ціни акцій не скомпенсували змін в коштах прожитку. Франція, Бельгія і Італія здевалювали по війні свої гроші в порівнянні з їхньою передвоєнною вартістю, а відтак ще кілька разів зменшували висоту покриття золотом. В Італії ціни акцій упали й у великій частині не скомпенсували зменшення вартости грошей (до деякої міри треба це приписати й частинній націоналізації промислу). Вже кращий вислід дали ціни акцій у Франції і Бельгії. На підставі цього треба прийняти, як засаду, що під час інфляції навіть найкращі акції не зможуть зберегти вложеного в них капіталу від частинного знецінення, коли ця інфляція виходиться поза рамці контролі або коли стане політично конечним кількакратно девалювати доляр. Очевидно, що вплив інфляції не є однаковий на всі роди промислу. Напр., гірничий промисел, що спирається на факті експлоатації земних надрів, (нафтова ропа, мідь, олово і т. д.), був би в найкращім положенні; це тому, що на його кошти складається лише оплата праці й капіталу (за сирівець не платиться, а його лише видобувається з землі) і тому гірничий промисл не може бути під час інфляції стиснений між зростаючими цінами на сирівець та між опором консументів платити зростаючі ціни за виготовлені продукти.

Зробивши повищі уточнення, а саме не знецінюючи при дотеперішнім ступні інфляції і інших інвестицій, коли вони відповідно опроцентовані, та не переціноючи значення акцій як охорони проти кожної інфляції, можемо тепер приступити до ближчого розгляненння акцій. Значення акцій як середника інвестицій дуже велике. Вистачить згадати, що коло 8 мільйонів мешканців ЗДА є власниками тих чи інших акцій. Це показує, що наступило пересунення власности акційних підприємств з малого круга капіталістів на широкі круги населення. Також знаменним фактом є те, що більшість тих акцій знаходиться в руках жінок, які в ділянці інвестицій консервативніші від чоловіків, отже виходить, що інвестиції в акціях не завжди можна розглядати як спекуляцію. Через закуп акцій акціонери стають співвласниками акційних підприємств, і, як співвласники, партиципують в розрості цих підприємств. В цей спосіб вони збільшують свій капітал, вложений в акції, і збільшують його двома шляхами: 1) через одержування дивіденд, 2) через зріст вартости самих акцій відповідно до зросту вартости майна підприємства. Коли дивіденду можемо уважати за винагороду, рівнозначну з опроцентуванням капіталу (як це є на ощадностевих контах), то зріст ціни акцій можна розглядати як охорону вложеного капіталу проти його зниження в часі інфляції; хоч треба ствердити, що дуже часто ціни акцій зростають швидше, як поступає контрольована інфляція, себто зріст цін акцій не тільки компенсує знецінення грошей, але й дає додатковий прибуток акціонерові. Ціни акцій зростають під час інфляції тому, що інфляція, даючи в руки консументам гроші, пособляє закупові продуктів на ринку, а тим самим стимулює розвиток та поширення підприємств і збільшує їх прибуток. Однак, ні дивіденда ні зріст вартости акцій не є чинниками сталими чи певними, і це треба завжди мати на увазі.

Цікаво побачити, як зростали в минулому ціни акцій в ЗДА. Цим питанням займається праця „Коммон Стак Індексес 1871-1937" бай Алфред Ковлес III енд Ассошіейтес. В цій праці застосовано дуже доцільну методу для обчислення, скільки акціонер заробив би на своїх акціях протягом майже 60 років: а саме приймається, що всю дивіденду, виплачувану кожного року акціонерові, він відразу реінвестував би в акції цього самого підприємства на підставі істнуючої в цей час ціни на акції. Таким чином ця метода лучить два різні прибутки акціонера (дивіденду й зріст ціни акцій) в одну цілість, і тому уможливлює порівнювання вартости початкової інвестиції з її кінцевою вартістю. Крім цього, уживання цієї методи дає можливість порівняти висліди інвестицій в акціях із вислідами інших інвестицій. Згадана публікація показує дуже цікаві цифри. Напр., кінцева вартість інвестицій в акціях промислових підприємств на протязі майже 60 років дорівнює початковому капіталові, збільшуваному складаним процентом в висоті 8.4% річно. Для акцій залізничих підприємств еквівалент складаного проценту був 4.6% річно, а для підприємств публічного користування (телефон, газ, електрика і т. п.) 6.2% річно.

(Далі буде).

● **Департамент оборони** повідомляє, що в лютому покличуть до служби в армії 14,000 рекрутів. В попередніх місяцях покликували до армії по 17,000 новобранців.

Замість квітів на могилу Приятеля бл. п. Михайла Слюсарчука, колишнього сотника УГА зложили суму 10 дол. на українських сиріт в Австрії д-р Авґустин і Ґена Задуровичі і д-р Антін і Геді Задуровичі.

НОВОРІЧНІ НАСТРОЇ В НІМЕЧЧИНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нявши ціни і заробітки 1956 року з цінами і заробітками найкращого року між двома світовими війнами і найкращим роком з часів перед першою світовою війною, статистики довели, що ще ніколи в історії німець не жив так добре, як тепер. Ціни, правда, дуже зросли, але заробітки далеко випередили зріст цін, і в результаті настав небувалий добробут. Німці горді з цього факту, але не зовсім вдоволені. Вони хочуть ще більшого, — хочуть „добратися до Америки", яка є для них взірцем економічного зросту.

Цими днями в економічній газеті „Віртшафт Цайтунґ", яка виходить у Штутґарті, появилася стаття, в якій вказується, що німецький робітник пересічно заробляє стільки марок, як американський робітник долярів. Наводяться там ціни на американському і німецькому ринках. Метою статті було довести, що, не зважаючи на небувалий зріст західньо-німецької економіки, пересічний американець все ж втішається куди вищим добробутом, як німець. Німці заздрять Америці і заявляють, що американського стандарту Німеччині важко буде осягнути з огляду на природні багатства ЗДА, на їх високий економічний розвиток, на дві програні німцями війни і на цілий ряд інших об'єктивних причин. Але Америка таки лишається для Західньої Німеччини економічним взірцем.

Соціяльні питання

Уперше соціяльне забезпечення в Европі, а мабуть і в цілому світі запроваджено в Німеччині ще за часів канцлера Бісмарка. Його тут так і називають: „бісмаркове соціяльне законодавство". З того часу основних, засадничих змін в цьому законодавстві не було. Щойно тепер, в „ері старенького Аденауера" (Бісмарк був приблизно в тому ж віці), приходить зміна соціяльного законодавства, започаткована Бісмарком. Починаючи від 1 січня 1957 року, фактично кожен німець, робітник чи службовець, по довершенні 65 року життя має одержувати пенсію. Пенсії існували і дотепер, але були вони низькі і не всі були ними охоплені. Тепер, кожний, хто працює, мусить мати забезпечення на старість, бо це є, як офіційно говориться, обов'язком живучої і проспеhandelнуючої теперішньої німецької ґенерації.

Соціяльні питання є тепер в центрі німецько партійної політики з огляду на те, що восени 1957 року відбудуться у Західній Німеччині парляментарні вибори. Консервативно - поступово - християнська партія канцлера Аденауера арґументує свої вимоги так: за консерватиста і християнина Бісмарка вперше введено соціяльне законодавство; за поступового консерватиста і великого християнина Аденауера прийшло покращання соціяльного законодавства, введеного Бісмарком. Як тоді за Бісмарка, так і тепер за Аденауера соціяльний поступ здійснюється без соціяльно-демократичного уряду, отже соціялісти не можуть приписувати собі заслуги, що це вони впроваджують поступове соціяльне законодавство.

А головним конкурентом партії Аденауера є якраз німецькі соціял-демократи, друга найсильніша партія, які збираються після виборів 1957 року зайняти місце Аденауера та його партії. З огляду на небувалий економічний і господарчий розвиток та на нове соціяльне законодавство, слід сумніватися, чи соціял-демократам вдасться серйозно захитати становище партії Аденауера, „Християнсько-Демократичну Унію", хоча треба числитися й з тим, що сам Аденауер, який має вже 81 рік, може відійти від активного політичного життя.

Угорщина і політика

Перед угорським повстанням здавалось, що німецькі маси чимраз більше відходять від політики, не цікавляться нею і вважають, що головним завданням кожного є дбати про особисте життя, про власний добробут. Угорські події змінили наставлення німців. Де б ви не почали з німцями розмову, вам обов'язково поставлять питання: „Зінд зі айн унґарн" (чи ви мадяр)? Почувши, що ви українець, часто німці самі розпочинають виклад про Україну: „Жаль що нема самостійної України" — все могло б бути інакше. А це — те саме, що всім і вся доводимо ми, українці. Без самостійної України ніколи не буде справді вільної Европи, не буде миру в світі. Без України ніяка Росія не буде настільки сильною, щоб могла загрожувати світові. Це починають розуміти і німці. Угорщина показала їм, що їхній самостійності, їхньому добробутові і економічному розвиткові загрожує той самий ворог, що криваво здушив Угорщину.

Хоч Західня Німеччина мусіла примістити аж 10 мільйонів німецьких утікачів, вона вже прийняла понад 10 тисяч втікачів угорських.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

„БЕЗ ВІКОН І БЕЗ ДВЕРЕЙ, А ПОВНО ЛЮДЕЙ"

Отакий жартівливий заголовок дає кореспондент „Радянської України" своєму дописові про те, як харчуються на Донбасі шахтарі. Ось він пише:

„Важко уявити собі те, що довелося мені побачити на єдиній в басейні фабриці-кухні (директор тов. Стрижак). Бруд, сморід, гамір. Особливо недопустимий вигляд має заля для учнів гірничопромислової школи ч. 9 (директор тов. Гусіч). Вікна без шибок, на стелі одним - однісінька лямпочка. Деякі юнаки поводяться непристойно — б'ють посуд, псують начиння, ображають працівників їдальні. Ніхто не закликає хуліганів до порядку. Не прислухаються тут до скарг відвідувачів. Молодий гірняк Чумакович заявив: „Якість страв на фабриці - кухні зовсім погана. Посуд миють абияк. Працівники їдальні неохайні. На стіл може потрапити молочний суп з кислого молока, гливкі оладки. Дико звучить, але це факт: на кухні ніколи не буває свіжої капусти".

Отака вона кухня ч. 9: без вікон і без дверей, а все таки в ній завжди повно голодних людей...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Відділ ЗУАДК помагає в акції переселення.

Відділ ч. 1. ЗУАДКомітету у Филаделфії формально працює від 1950 року. Але він справді діє від перших початків переселенчої акції, бо і головне його завдання — це допомога Централі ЗУАДКомітету в переселенні і поселенні українських іміґрантів. Крім того Филаделфійський Відділ ЗУАДК перевів в попередніх роках масову висилку харчових і одежевих пакетів.

В четвер, 13 грудня ц. р. відбулися Загальні Збори Відділу ЗУАДКомітету у Филаделфії. Згідно із звітом голови Відділу п. Зайкан, в останньому році цей Відділ був найбільше діяльний в ділянці переселення на основі нового переселенчого закону. Филаделфійський Відділ ЗУАДКомітету придбав на переселення наших іміґрантів 264 ашуранси — анонімні, це значить такі ашуранси, на які ЗУАДКомітет міг переселити родини, що не мають ні рідних, ні знайомих у ЗДА. Крім цього Відділ ЗУАДКомітету у Филаделфії перевів збірку Коляди і Писанки, як теж і улаштував у звітовому році великий фестин, з якого дохід (близько тисяча долярів) був призначений на харитативні цілі.

В останньому часі Відділ включився в акцію приймання і допомоги в поселенні новоприбуваючих. Створено спеціяльну комісію, яку очолила пані Олена Штогрин. Ця комісія вітає новоприбуваючих на станціях у Филаделфії, як теж підшукує для анонімних аплікантів помешкання, допомагає в підшукуванні праці і в полагодженні перших формальностей.

Суспільна Опіка Відділу, яку вели пані Слава Галан і Віра Левицька, несла допомогу людям у потребі, відвідуючи родини чи теж хворих у лікарнях, як теж і допомагаючи членам у полагоджуванні різних формальностей в урядах.

Загальні Збори схвалили працю Відділу. Під час нарад Президент ЗУАДКомітету д-р В. Галан подав важливі інформації про нову акцію переселення і допомоги новим втікачам.

На зборах обрано нову управу, яку очолила знову колишня голова Відділу пані Олена Штогрин. До Управи обрано: Ст. Новоженюка, О. Тарнавського, п. Д. Кінаш, М. Кривопуска, п. Яр. Галан, п. В. Левицьку, п. Ст. Чорпіту, п. А. Сивуляк, п. Ів. Федорів, п. А. Ванах, Ів. Скочиляса, П. Мегика, п. Г. Зайкан і п. Л. Бурачинську.

Ухвалено напрямні дальшої праці, які охоплюють дальшу допомогу в поселенні новоприбуваючих, продовження Суспільної Служби на терені Филаделфії, формальне охоплення всіх членів, як і переведення збірок Коляди і Писанки. **Т.**

Ню Йорк, Н. Й.

Ювілейне свято І-шого Відділу СУА.

І-й Відділ СУА в Ню Йорку 9 грудня 1956 р. відсвяткував 35-річний ювілей свого існування. Вполудне ювілейного дня відправлена була Служба Божа за благо Союзанок, а ввечорі в меншій залі Українського Народного Дому відбулося ювілейне свято.

Його започатковано співом українського гимну, який відіграла на фортепіяні п. Л. Котлярчук. Опісля голова ювілейного комітету п. К. Пелешок відкрила свято, привітавши присутніх членок і численних гостей, і попросила о. І. Лотоцького провести молитву. По молитві передала провід свята тостмайстрові п. М. Головей.

З короткого звіту п. К. Пелешок, присутні довідались про початок українського жіночого товариства Жіноча Громада на терені міста Ню Йорку, якої метою було нести поміч краєві, а особливо українським інвалідам та іншим установам і організаціям. Основателькою і душею Жіночої Громади була п. М. Скубова. Після п'ятирічного існування Жіноча Громада в 1925 р. автоматично стала І-шим Відділом СУА в Ню Йорку, який продовжує започатковану Жіночою Громадою працю. Зворушливою сценою була хвилина, коли п. К. Пелешок подала до відома святковій громаді, що паням П. Дерех, Чарнецькій і К. Дроздик признано почесне членство 1 Відділу СУА як особливо заслуженим, бо ще активним членам Жіночої Громади. Згаданим паням вручила п. К. Пелешок квіти, а святкова громада заспівала „Многая літа!"

Голова Союзу Українок Америки п. О. Лотоцька передала привіт від Централі і в свойому слові зауважила, що Жіноча Громада була побудована на дуже тривких фундаментах, коли на них могла повстати і розростись така знатна українська жіноча організація, якою є СУА.

Про працю І-го Відділу СУА від його початку аж до останніх днів, говорила голова Окружної Ради Відділів СУА в Ню Йорку п. І. Венцаль. Фінансовим звітом п. Н. Мітрінґа звернула увагу святковій громаді на великі суми пожертв, (Жіночої Громади та І Від. СУА впродовж 35-років існування), що були переслані на добродійні цілі поневоленій Батьківщині.

За звітами слідували привіти від Об'єднаного Комітету Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку — п. мґр. Р. Гуглевич; від „Провидіння" — п. мґр. М. Клецор; від Відділу УНС „Дністер" проф. Лисогір; від 28 Від. СУА в Нюарку — п. О. Гординська; від Т-ва „Зоря" — п. А. Лектей; від наймолодшого 53 Відділу СУА — п. А. Різник. Письмовий привіт від 64 Відділу СУА прочитала тостмайстер п. М. Головей.

Звіти і привіти були переплітані мистецькими точками Р. Савицького, Р. Котлярчука і О. Мітрінґи. Акомпаніювала п. О. фон Ольцен і пані Л. Котлярчук.

Після привітів до слова зголосилася п. Чарнецька — член-основник Жіночої Громади і розказала про перші основні збори Жіночої Громади, які проходили в твердій вірі в Бога, що він таки поможе нашому жіноцтву створити свою сильну організацію.

Наприкінці п. Н. Мітрінґа гарно продеклямувала вірш „До праці". П. Головей, подякувала присутнім за участь, а п. Л. Котлярчук відіграла на фортепіяні гимн СУА.

Радісним явищем цього свята було те, що мистецьку програму Союзанки І-го Відділу СУА виконали своїми власними силами, та силами своїх дітей.

М. Стефанів.

Йонкерс, Н. Й.

Осередок СУМА придбав реальність.

Завдяки скорій ініціятиві п. Павла Ревака, п. Зінчака та других. Осередок СУМА підписав контракт купівлі великої реальности при 214 Неперген Евню за ціну $18,000. На площі находяться два будинки, з яких один надається для громадської та виховної роботи, бо має одну залю на 150 осіб, у підвалі — другу, трохи меншу, руханкову залю та 10 побічних кімнат.

Зав'язався для тої справи спеціяльний комітет для придбання Народного Дому, зложений тимчасово з представників організацій ООЧСУ, СУМА та Т-ва б. Вояків УПА з м-ром В. Черевком, п. М. Шашкевичем та п. П. Реваком у проводі. Є пляни, щоб на широкій всегромадській базі з уділом всіх наших організацій та поодиноких громадян доброї волі приступити до будови великого Народного Дому, на купленій площі з великою залею, яка заспокоїла б запотребування нашої громади, тимбільше, що є положена серед густішого скупчення українців.

Треба побажати успіхів і витривалости в тій роботі.

З Сибіру до ЗДА

Д-р Омелян Пацлавський, б. суддя Окр. Суду в Станиславові, Зах. Україна, вивезений в „першій турі" на презимну Колиму в 1939 р., по окупації Галичини большевиками, звільнений по 6-ох роках тюремного заслання як громадянин б Польщі, та висланий назад до Польщі, перебував останньо в Варшаві.

Завдяки успішним стараниям його дружини та 4-ох синів, вдалось родині одержати візу для нього і по 17-ох роках розлуки на передодні Різдвяних Свят щасливо об'єднатися. Д-р О. Пацлавський має рівнож брата д-ра Віктора Пацлавського, б. адвоката в Другобичі, в Йонкерс.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 17.

	Передплата	Пожертва	Разом
Н. Парк, Ст. Луїс	4.00	3.00	
Ф. Ватраль, Маджестік	5.00	2.00	
А. Кецко, Рачестер	4.00	3.00	
Я. Кравчук, Клівленд	4.00	2.00	
Д-р Р. Барановський	4.00	2.00	
Е. Смішкевич, Нюарк	4.00	2.00	
В. Балько, Гартфорд	4.00	1.00	
М. Сірий, Байон	4.00	1.00	
В. Ходак, Филаделфія	4.00	1.00	
П. Лаголя, Толідо	4.00	1.00	
А. Саміленко, Фенікскіл	4.00	1.00	
О. Худоба, Літл Фолс	4.00	1.00	
М. Віхорек, Дітройт	4.00	1.00	
Н. Мігайчук, Авґуста	4.00	1.00	
І. Домбчевський, Филаделфія	4.00	1.00	
Д. О. Стахів, Стретфорд	4.00	1.00	
Л. Стахів, Филаделфія	4.00	1.00	
А. Шуст, Бріджпорт	4.00	1.00	
Л. Бурій, Монтреал	4.00	1.00	
М. Пінковський, Елизабет	4.00	1.00	
Е. Мриц, Клівленд	4.00	1.00	
К. і І. Клюфас, Ню Йорк	4.00	1.00	
В. Каліцінський, Рачестер	2.00	2.00	
Ю. Чередниченко, Клівленд	2.00	1.00	
Л. Калужницький, Віннінеґ	2.00	1.00	
А. Корнієнко, Рачестер	2.00	1.00	
В. Вольчук, Ню Йорк	2.00	1.00	
С. Шрамко, Боффало	2.00	1.00	
С. Базик, Лашін	2.00	1.00	
І. Смерека, Дітройт	2.00	1.00	
Г. Туркевич, Сиракюз	1.00	1.00	
П. Чупа, Бруклин	4.00		
В. Кордуба, Мінеаполіс	4.00		
В. Балабан, Бруклин	4.00		
В. і С. Коваленко, Геркімер	4.00		
Е. Зубальський, Гемтремк	4.00		
О. Бурачок, Бруклин	4.00		
Х. Козак, Балтімор	4.00		
Ю. Іваснків, Ню Йорк	4.00		
П. Гурський, Филаделфія	4.00		
В. Деркач, Шикаґо	4.00		
О. Кулиняк, Честер	4.00		
І. Петрович, Филаделфія	4.00		
В. Мелько (для Н. Порвен) Фила.	4.00		
Д-р В. Шиманів, Шикаґо	4.00		
Р. і О. Мотиль, Ню Йорк	4.00		
В. Кульчицький, Мілґров	4.00		
Р. Бористен-Ткач, Салем	4.00		
Г. Сеньок, Дітройт	4.00		
Т. Боцонь, Сиракюз	4.00		
Рідна Школа при Церкві Св. Юрія Переможця, Мінеаполіс	4.00		
І. Єрмоленко, „	4.00		
Н. Брин, „	4.00		
О. Шіян, „	4.00		
Г. Будуляк, „	4.00		
Е. Луцький, Ню Йорк	4.00		
Ю. Щербак, Честер	4.00		
Д-р С. Рубель, Лярнед	4.00		
В. Зозуля, Рокебурі	3.00		
В. Курилів, Судбурі	3.00		
У. Школяр, Ню Йорк	3.00		
Д. Волощук, Дітройт	2.00		
М. Гурний, Боффало	2.00		
Ф. Звір, Бруклин	2.00		
М. Дикий, Шикаґо	2.00		
І. Єдинак, Флорел Парк	2.00		
Л. Шморгун, Тиртл Крік	2.00		
О. Бучацький, Монтреал	2.00		
М. Витвицька, Ню Йорк	2.00		
С. Куліш, Шикаґо	2.00		
Н. Данько, Ґері	2.00		
І. Петручок, Ст. Пол	2.00		
І. Фурсів, Пітсбурґ	2.00		
М. Павлів, Коговс	1.00		
К. Костик, Рачестер	1.00		
М. Трутко, Іст Шикаґо	1.00		
Д-р О. Сушків, Ню Йорк		5.00	
Т. Маль-Малюта, Бруклин		4.50	
Т. Гавриляк, Ґарден Сіті		4.00	
А. Патра, Дітройт		4.00	
О. Кашалаба, Кліфтон		3.00	
М. Ґавдяк-Вісіра, Честер		3.00	
Н. Процик, Ню Провіденс		3.00	
М. Довбуш, Рівергед		3.00	
І. Павловський, Боффало		3.00	
В. Фльорковський, Ґарфілд		2.00	
Н. Бурбело, Флашінґ		2.00	
І. Кутний, С. Мельборн		2.00	
В. Женчак, Парма		2.00	
М. Черковний, Стемфорд		2.00	
С. Щеснюк, Ню Йорк		2.00	
І. Б. Слободян, Ірвінґтон		2.00	
Т. Романюк, Торонто		2.00	
М. Сендзік, Вестпорт		2.00	
Г. Фотт, Ню Брітейн		2.00	
А. Кісломед, Ворен		2.00	
Ю. Березінська, Пратсбурґ		2.00	
М. Кавалець, Клівленд		2.00	
М. Шарон, Гемтремк		2.00	
І. Пастух, Ірвінґтон		2.00	
В. Гоц, Денвер		2.00	
Р. Чагарин, Вунсакет		2.00	
С. Михалько, Джерзі Сіті		2.00	
Н. Н., Клівленд		2.00	
І. Заполюх, Шіконінґ		2.00	
Н. Худоба, Літл Фолс		1.00	
В. Левицький, Скрентон		1.00	
К. Качмар, Ст. Пол		1.00	
М. Шиян, Клівленд		1.00	
М. Хомик, Флінт		1.00	
П. Турко, Ріверсайд		1.00	
І. Швець, Джеферсон		1.00	
І. Фостаковський, Говидел		1.00	
П. Будник, Нюарк		1.00	
В. Бонк, Торонто		1.00	
М. Заплітний, Бруклин		1.00	
Разом	$ 250.00	$ 123.50	$ 373.50
Раніше проголошено	$2,387.70	$2,263.45	$4,651.15
Разом все . . .	$2,637.70	$2,386.95	$5,024.65

8 — Демонстрація українців проти совєтських духовників у Филаделфії, Па.

— 2-гі Загальні Збори Кураторії Українського Студентського Фонду. На голову переобраний проф. Роман Смаль-Стоцький.

8-10 — 9-та конвенція Українсько-Американських Ветеранів відбулась на „Союзівці". Командантом став Володимир Бакал.

16-17 — 6-ий річний З'їзд Т-ва б. вояків УПА в ЗДА відбувся в Ню Йорку. Голова: М. Ґрицков'ян.

16-18 — Перший З'їзд українських делеґатів з Польщі відбувся у Варшаві. Основано „Українське суспільно-культурне Товариство".

17 — Відкрито літній сезон на „Союзівці" з участю 3.000 осіб та багатою мистецькою програмою.

— Річні Збори УВАН відбулись в Ню Йорку.

26 — Д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі, відбув у Вашинґтоні розмови з різними ам. політиками, м. ін. з головою комісії для закордонних зв'язків, сенатором Волтером Джорджом.

30-1 липня — Конференція УНДС в Ню Йорку. Голова — Євген Приходько.

— Д-р Євген Вертипорох став професором хемії в університеті в Торонто, Канада.

— „Іван Франко. Вибір творів" — появився у В-ві НТШ в Ню Йорку.

— Степан Ріпецький: „Українське Січове Стрілецтво", появилось у В-ві „Червона Калина" в Ню Йорку.

ЛИПЕНЬ

1 — Сьома Зустріч українців із ЗДА і Канади в Торонто, Канада. Маніфестація 12.000 українців з нагоди 100-річчя народин І. Франка.

4 — „Український День" в Рачестері, Н. Й.

5-7 — 5-ий Крайовий Конґрес Українців Канади, сполучений із Академією в честь І. Франка. Головою Комітету Канади став адв. Яремович.

18 — Проф. М. Ветухів, голова УВАН, відлетів до Зах. Европи на міжнародний науковий конґрес у Копенгаґені.

23 — Два „Відкриті Листи" від українських політичних в'язнів з Мордовії в СССР, написи до Заг. Представи. УГВР. їх виявлено на пресовій конференції в Ню Йорку.

СЕРПЕНЬ

1 — Заклик Союзу українських журналістів в Німеччині за збереженням етичного рівня в пресовій полеміці.

— 3-ій курс українознавства розпочався на „Союзівці" заходами УНСоюзу.

4-5 — Здвиг 3.000 осіб у честь Івана Франка відбувся на літній оселі СУМА в Еленвіл, Н. Й.

9 — Ярослав Стецько відлетів із Швайцарії до Туреччини на політичні розмови.

10 — Створено Апостольський Екзархат в Стемфорді, Конн., для католиків східнього обряду в Новій Англії і стейті Ню Йорк.

13-16 — Делеґація УКК на Демократичній конвенції у Шикаґо і передконвенційних нарадах Комісії для виготовлення партійної програми; (Ред. В. Душник і адв. Ст. Ярема); лист Адлея Стівенсона до Ст. Яреми, прихильний до українців.

20-24 — Делеґація УКК на Республіканській конвенції у Сан Франціско і передконвенційних нарадах для виготовлення партійної програми; Д. Галичин, М. Пізнак, Л. Добрянський, І. Дужанський.

ВЕРЕСЕНЬ

31 серпня — 3 вер. — 23-тя конвенція Ліґи Української Молоді Півн. Америки (ЗДА й Канади) відбулась в Боффало. Новий голова: Вол. Губчик.

1-3 — 20-ий Загальний З'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) відбувся в Дітройті. Головою Гол. Управи став знову проф. О. Грановський.

1-3 — 5-ий Здвиг СУМА відбувся на оселі тієї організації в Елленвілі, Н. Й., і в Шикаґо, з нагоди 10-річчя свого існування.

1-3 — 5-ий з'їзд делеґатів Української Гетьманської Організації Америки відбувся в Дітройті. Голова — д-р Мирослав Сімпнович з Шикаґо.

2 — Архиєпископ Василь Ладика, ЧСВВ, помер у Вінніпеґу в 72 р. життя.

2 — 6-й З'їзд ОДУМ-у відбувся в Ню Йорку. Головою став Роман Лисяк.

4 — Проф. М. Ветухів відлетів з Парижу через Індію до Токіо на наукову конференцію ґенетиків.

7 — Загальні Збори Українсько - американської культурної фундації відбулись в Дітройті. Голова — д-р С. Мамчур.

16 — Джейкобс Джевітс, респ. кандидат на сенатора з стейту Ню Йорку, виступив з політичною промовою на „Союзівці".

17-19 — Друга Конференція для справ громадянства відбулась у Вашинґтоні з участю українських представників.

22-23 — Високошкільна конференція відбулась на „Союзівці" за ініціятивою СУСТА при співпраці НТШ і УВАН.

22 — Загальні Збори Шкільної Ради при УКК в Ню Йорку. Голова — д-р В. Калина.

23 — Д-р Іларіон Свєнціцький, проф. унів., директор Національного Музею, помер у Львові у 80 р. життя.

27 — Остап Вишня, письменник - сатирик, помер у Києві у віці 67 р.

29 — Д-р Євген Пеленський, голова НТШ в Австралії, помер в Сиднеї, Австралія, в 48 році життя.

ЖОВТЕНЬ

2 — Зустріч представників національних груп в ЗДА, з участю українців, з през. Айзенгавером у Вашинґтоні.

11 — Виїзд д-ра Ст. Витвицького з Ню Йорку до Европи у зв'язку з кризою в Державному Центрі УНР за кордоном.

11-14 — Третій Собор Української Православної Церкви в ЗДА відбувся в Шикаґо.

19 — 12 представників УКК й широкого громадянства відбули у державного секретаря Дж. Ф. Доллеса у Вашинґтоні 1-годинну конференцію.

27 — З'їзд молоді УНСоюзу відбувся в Акрон, Огайо.

— Дім Українського Інституту в Америці, закуплений В. Джусом, офіційно відкрито в Ню Йорку.

29 — Арнольд Д. Марґолін, адвокат і вчений, кол. міністер УНР, помер у Вашинґтоні в 79 році життя.

ЛИСТОПАД

3-4 — У всіх скупченнях українців у вільному світі відбулись Листопадові свята.

6 — Відкрито 33-тю Міжнародну Жіночу Виставу в Ню Йорку з участю 3-х українських кіосків. 10-го листопада — там же „Український День".

8 — УКК і ЗУАДК виступали, як ко-спонзори великої маніфестації в Медісон Сквер Гарден у Ню Йорку у зв'язку з подіями на Мадярщині.

— Консекрація новопризначеного гр.-кат. єпископа Йосифа Шмондюка відбулась у Филаделфії, Па.

9 — Американська преса подала вістку про перехід українських вояків в сов. армії на бік мадярських повстанців.

10-11 — З'їзд колишніх студентів високих шкіл Львова відбувся в Ню Йорку, з ефективним прибутком 4,457 дол., переданих НТШ на англомовну книжку про Львів.

17-18 — 6-ий З'їзд СУМА відбувся в Ню Йорку. Головою став Зенон Осінчук.

18 — Створено Митрополію для українців-католиків в Канаді. Перший митрополит — арх. Максим Германюк в Торонто.

24 — 361-ий Відділ УНСоюзу „Дністер" в Ню Йорку, що нараховує 1,800 членів, святкував своє 30-річчя.

25 — 1,000-річчя християнства в Україні відсвятковано в Ню Йорку урочистою академією.

26 — Олександер Довженко, кінорежисер і фільмовий артист, помер у Москві в 62 р. життя.

27 — Польський Науковий Інститут в Ню Йорку уладив вечір у честь І. Франка з участю чільних польських письменників.

29 — Окремий Український Комітет нараджувався в Ню Йорку в справі співпраці з ам. чинниками у творенні музею іміґрації під Статуєю Свободи.

— ЗУАДК приймав у листопаді активну участь в допомозі мадярським втікачам; підписано з ним умову про спонзорування; є відкрито бюро ЗУАДК в таборі Кілмер, Н. Дж.

— Впродовж листопада і грудня діяв в Мелбурні в Австралії спеціяльно створений Український Олімпійський Комітет.

— І. Власовський: „Українська Православна Церква" — англомовне видання появилось накладом консисторії в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ГРУДЕНЬ

1 — 8-ий Відділ УНСоюзу „Подільська Січ" в Йонкерсі, Н. Й., святкував 40-річчя свого існування.

5 — Інж. В. Созонтів, голова Вик. Органу УНРади, подався з цілим Вик. Органом до димісії.

7 — Оприлюднено рахункове віставлення УКК і УНФонду за час 16 травня 1955 — 11 травня 1956. Балянсова цифра — 133,-437.39 дол.

10 — Участь українців в нарадах у Вашинґтоні над створенням організації „Конференція Білого Дому для співпраці між народами".

15 — Урочиста інсталяція єпископа Амвросія Сенишина, як екзарха Стемфордської дієцезії відбулась в Стемфорді з участю Папського Делеґата Чіконіяні.

15-16 — 9-ті Загальні Збори Т-ва Інженерів відбулись у Ню Йорку. Нова голова — інж. Іван Жуковський.

30 — Велика українська маніфестація в Мангеттен Сентер в Ню Йорку з участю міністра праці Джеймса Мічелла й ін. чільних американських діячів.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Американська Армія починає переорганізовуватися відповідно до вимог атомової війни

Вашингтон. — Командування американської армії подало до відома, що з січнем 1957 року почнеться давно плянована переорганізація армії, відповідно до вимог атомової доби. Згідно із встановленою програмою цієї переорганізації буде зменшена пересічна кількість вояків в дивізіях, стаціонованих і в краю і закордоном. Із 19 теперішніх бойових дивізій армії, які нараховують яких мільйон вояків, вилучать 60,000 людей і створять з них з'єднання для спеціяльних завдань. Парашутні дивізії, які нараховують сьогодні 17,000 вояків, зредукують на яких 5,600 людей і піхотні дивізії, що мають по 17,455 вояків, зменшать приблизно на 3,700 людей. В американських дивізіях в Европі і на Далекому Сході відбудеться ця переорганізація на протязі двох найближчих років. Вона, як підкреслюють компетентні чинники, не має нічого спільного із здогадними плянами про виведення американських військ з Европи, ані теж з офіційними американськими плянами в справі роззброєння. Ціллю реорганізації є збільшити бойову справність армії з допомогою використання всіх модерних технічних засобів, зокрема з допомогою її вишколу в орудуванні ракетами і нуклеарною зброєю. Кошти цієї переорганізації узгляднені в новому оборонному бюджеті. Програму переорганізації опрацював секретаріят оборони і керівник його Чарлз Е. Вилсон звернувся вже до Президента з формальним проханням затвердити випрацьований плян.

РОЗШУКИ

ЙОСИФА ОЩИПОК із села Дистрик, Турчанського повіту, Дрогобицької области шукає **МАРІЮ ОЩИПОК,** замужню Климець. Маю відомість з дому від батьків. Прошу писати на адресу: **MARIA KLYMEC, 630 E. 14th St., New York 9, N. Y.**

Пошукую брата: ВАСИЛЬ МИКОЛІВ зі села Богатківці, пов. Підгайці, Тернопільщина. Хто знав би про нього, або він сам, прошу голоситись на адресу:
KOST MYKOLIW
339 Littleton Ave., Newark, N. J.
Українські заграничні часописи прошу про передрук.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.—Б-во св. Василія, Відд. 168, подає до відома, що місячні збори відбудуться в п'ятницю, 4. січня, о год. 7-ій веч., в У. Н. Домі, 760 State St., з причини, що в неділю 6. січня припадає Святий Вечір. На річних зборах ухвалено, щоби збори відбулися скорше. Проситься членів прибути на зборах, бо маємо деякі справи до вирішення. Хто має кревного або приятеля хай прийде з ним на збори, а ми його впишемо до У. Н. Союзу і до В-ва. — Г. Гиба, предс.; С. Космина, кас.; Г. Вабан, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 241, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 5. січня, о год. 2-ій по пол. Обов'язком кожного члена явитись, буде вибір уряду на 1957 рік. Також будуть важні справи до Товариського статуту рішені. — Уряд.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Річні збори В-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, відбудуться в суботу, 5-го січня, о год. 7-ій веч., в домівці У. Н. Дому при 433 Hoboken Ave. Обов'язком кожного члена прибути, вислухати звіту з цілорічного діловодства і інші справи до ухвали, а опісля вибрати уряд на 1957 рік. — Т. Гіль, предс.; М. Баран, фін. секр-кас.; В. Бутковський, рек. секр.

РОСФОРД, О. — В-во св. Арх. Михаїла, Відд. 235, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться 6-го січня о год. 3-ій по пол. Просимо всіх членів прибути. Будуть звіти управи яка була господарка за 1956 рік і які помилки були 1955, щоби всі члени знали, яка була причина. Також буде вибір нового уряду на рік 1957. — С. Барна, предс.; М. Вобер, кас.; М. Теплий, секр.

ДЖАНСОН СИТІ, ПА. — Т-во Запорзька Січ, Відд. 21, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 6. січня, о год. 2. по пол., в Memorial Center Johnson City. Проситься всіх членів прибути на збори, вислухати звітів урядників і контр. комісії та вибрати уряд на 1957 рік. — М. Гулячок, пр.; П. Садовець, секр.-кас.

MILWAUKEE, WIS. — At the Annual Meeting these members were elected as new officers of Branch 103 Society Ivan Franko for 1957: T. Tanin, Pres., P. Kolodrubetz, Vice-Pres.; P. Stecyk, Treas.; B. Oryshchyn, Asst. Treas. C. A. Harris, Sec'y; W. C. Kolodrubetz, Asst. Sec'y; controlers: B. Oryshchyn, W. Kolodrubetz, W. Muka; sick committee: C. Harris, J. Girsky, E. Stecyk; sargent of arms: A. Kowtun.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Річні збори В-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 213, відбудуться в вівторок, 8-го січня, о год. 7. веч., в У. Н. Домі, 35 W. 19 St. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, прибути на річні збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії за 1956 рік і вибір нового уряду на 1957 рік. Обов'язком кожного члена прибути хоч раз на рік на збори, бо маємо багато справ до вирішення для добра В-ва і У. Н. Союзу. Неявившийся член чи урядник буде підлягати карі, ухваленій річними зборами. — В. Салій, предс.; М. Данько, кас.; А. Васараб, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 337, повідомляє членство, що річні збори відбудуться в неділю, 6. січня, о год. 11:30, по Сл. Божій, в залі укр. катол. церкви при 524 S. Wolfe St. Обов'язком всіх членів прибути на збори, вислухати звіту за 1956 як рівнож вирівняти всі залеглості. Головною точкою зборів буде вибір нової управи Т-ва на 1957 рік. — Т. Чорній, предс.; А. Чорний, секр.

ЛЕТУНСТВО ВИПРОБОВУВАЛО НОВИЙ НИЩИЛЬНИК, ЯКИЙ ЛЕТИТЬ ІЗ ШВИДКІСТЮ, БІЛЬШОЮ ВІД ЗВУКА

Вашингтон. — Команда летунства повідомляє, що 27-го грудня по раз перший випробовувано новий джетовий нищильник, який летить із швидкістю, більшою від звука. Цей джетовий ловецький літак належить до типу літаків „Конвер Ф. 106 А", які можуть літати при будь-якій погоді, вдень і вночі, бо вживають електронічних приладів, які їм вказують мету. Перший пробний лет відбув головний пілот інженер Р. Л. Джансон. В повідомленні про цей перший пробний лет не подали ближчих подробиць про цей джетовий ловецький літак, який має нищити ворожі бомбовики.

● **Мадярські втікачі,** які прибули до Франції, назагал не хочуть брати працю, що її пропонують їм по фабриках чи в сільському господарстві, кажучи, що бояться комуністів, які опановують найбільший французький юнійний союз. Міністер праці Жілбер Жіль заявив, що уряд подбає за працю для 9,500 мадярів, які прибули до Франції після 23 жовтня ц. р. Мадяри, за словами міністра, взагалі не дуже кваплятся влаштовуватись у Франції на постійне і вважають своє перебування там за тимчасове.

● **На Сибіру** 17 робітників у золотих копальнях вкрали 264 фунти золота. Їх зловили біля Іркутська, засудили на 15 років ув'язнення і заслали назад на Сибір, але вже не туди, де можна було б запастися в золото і втекти з ним.

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Ню Йорк під знаком „підкладування" бомб

Ню Йорк. — Кінець тижня в Ню Йорку проходив під знаком „підкладування" бомб, які в дійсності були тільки грізними дотепами якогось психопата, що тримав в напруженні населення цього міста. В п'ятницю 28-го грудня аж 50 разів повідомляли поліцію, що невідомий злочинець зголосив підложення бомби в якесь публічне місце (кіно, залізничу станцію, школу і т. п.). В суботу таких фальшивих алярмів було 26. В деяких місцях поліція знайшла малі бомби домашнього виробу, які розмонтовано без жадних нещасливих пригод. В неділю число повідомлень про підкладені бомби значно зменшилося. На стації „Гренд Сентрал" знайшла поліція кусень рури в телефонічній будці, що припинило рух пасажирів на підземці, але не мало жадних злих наслідків, бо ця залізна рура була тільки страшаком. Подібна історія була і на площі „Єнкі", де 56.836 глядачів приглядалися грі нюйоркської дружини проти шикаґівських „Ведмедів". Ця справа стала такою небезпечною, що нею зайнялось Федеральне Бюро Інвестиґації.

Суеський канал буде відбудований у травні

Каїро. — Щойно в останню неділю, 30 грудня, єгипетський уряд дав згоду на поведення повною парою і всіми технічними засобами, що їх змобілізували Об'єднані Нації, очищувальних робіт в Суеському каналі. Впродовж тижня, що минув від повного відвороту англо-французьких військ з Єгипту, велися тільки льокальні і незначні підготовчі праці. „Це найкращий дарунок під Новий Рік" — закликав, дізнавшись про ту постанову Нассера, ем. американський генерал Раймунд Вілер, колишній командант інженерського корпусу в ам. армії, який від тижнів перебуває в Єгипті, як уповноважений для цієї справи від Об'єднаних Націй. Він заявив, що Суеський канал буде відкритий для обмеженої плавби з початком березня, а всі перешкоди будуть відсунені і шкоди направлені в травні 1957. Якщо здійсниться ця заповідь, то в березні зможуть плисти каналом танкери (нафтоналивні кораблі) містоти по 10.000 тонн та занурености 25 стіп. Глибина Суеського каналу сягає до 34 стіп. Ген. Вілер застерігся, що він цікавиться виключно лише технічним очищенням каналу і приспособленням його до плавби. Що ж стосується самої свободи плавби для кораблів різних держав — це, мовлав, така політична проблема, яка лежить поза його компетенціями. На північному кінці каналу зібрана технічна фльота з 21 корабля, а сім дальших прибуде до 10 січня. Крім них ждуть ще свого призначення 10 англійських і 1 французький корабель. Загалом на послугах ОН стоять технічні кораблі — англійські, французькі, данські, західньо-німецькі, голляндські, бельгійські, шведські й італійські.

В Альжирі продовжується терор і проти-терор

Альжир. — Арабський терорист застрелив чільного альжиро-французького діяча, 74-річного Амеде Фрожера, посадника міста Буфалік. Коли Фрожер вийшов з одної державної установи на головній вулиці Альжиру і сів за керму у своєму авті, молодий араб підбіг і віддав до нього з револьвера з найближчої віддалі кілька стрілів. Атентатчик утік, замішавшись в юрбу прохожих. Амеде Фрожер був уроженцем Альжиру, отже „автохтоном" за французьким окреслюванням мешканців тієї країни. Міністер для справ Альжиру, Лякост, лякаючись відплатних заворушень збоку французів, видав заклик до спокою, наатвруавши нову тактику індивідуального терору, стосовану тепер альжирськими націоналістами - революціонерами. Проте цей заклик не поміг, бо після похорону Фрожера в останню суботу — молоді французи сформували демонстраційний похід, який закінчився погромом арабської дільниці. Вбито трьох арабів і багатьох поранено, поруйновано теж численні арабські крамниці. Французи твердять, що альжирські націоналісти збільшили свою діяльність з уваги на недалеку дебату в Об'єднаних Націях над альжирською проблемою. Франція погодилась, щоб цю справу поставити на денний порядок нарад ОН, але буде противитися, щоб ОН приймали в цій справі будь-які резолюції щодо істоти самої справи, — повідомляє преса.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

†

Ділимося з нашими Членами, Симпатиками та усім Громадянством сумною вісткою, що дня 13 грудня 1956 відійшов ненадійно у Вічність наш Член та Великий Приятель Молоді і Спорту, б. ґімназійний професор в Моджанах, Ашаффенбурзі та Авґсбурґу

бл. п. д-р ЗЕНОВІЙ ТИВОНЮК

Покійний народився в 1897 р. в місті Бахмуті на Україні, до Америки приїхав в 1950 р. і був нашим взірцевим членом. Похорон відбувся в дні 18 грудня. Тлінні Останки Покійного перевезено із заведення П. Яреми до Українського Села біля Bound Book, N. J.

Вічна Йому Пам'ять
УПРАВА У.С.К.-у — Ню Йорк